

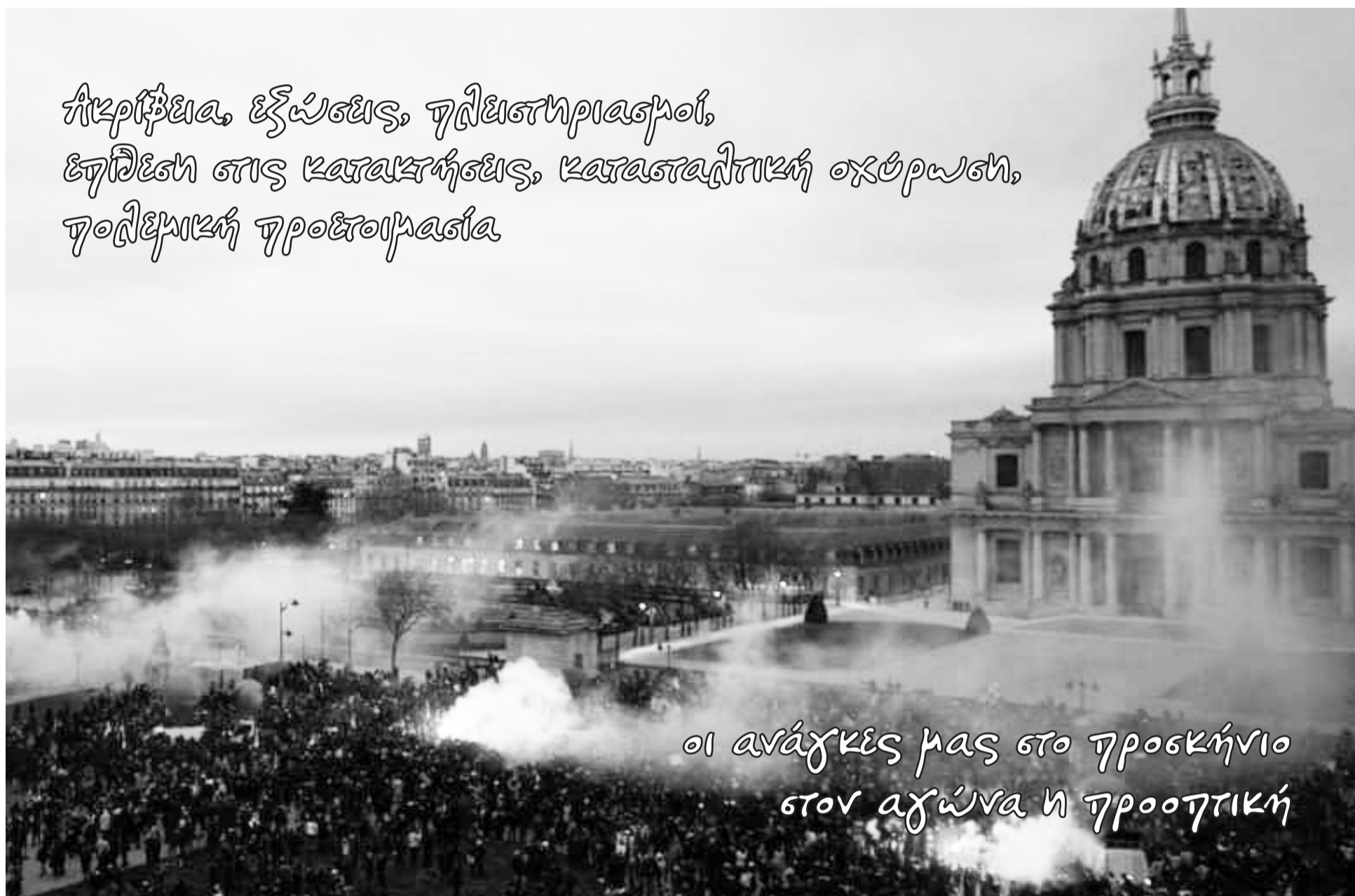
Ζεφινάρι

#13

εφημερίδα για τη διάδοση της αναρχικής σκέψης και δράσης | Πάτρα, Φεβρουάριος 2023

...στον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση

Ακρίβεια, εξώσεις, ηθειστηριασμοί,
επιθεση στις κατακτήσεις, κατασταλτική οχύρωση,
πολεμική προετοιμασία

οι ανάγκες μας στο προσκήνιο
στον αγώνα η προοπτική

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

σε αυτό το τεύχος

- Για την αξιολόγηση εκπαιδευτικών σελ.2
- Αυξήσεις ενοικίων, σπίτια και γειτονίες που δεν μας χωρούν... σελ.4
- Για τον πόλεμο στην Ουκρανία σελ.5
- Σχετικά με τις πολεμικές μπίζνες του ελληνικού εφοπλιστικού κεφαλαίου σελ.6
- Κρυφά και φανερά σε (παρ)ακολουθούνε σελ.6
- Ή μια ζωή στα θέατρα ή μια ζωή στους δρόμους σελ.7
- ΕΛΣΤΑΤ: Ο οικονομικός στραγγαλισμός της ακρίβειας συνεχίζεται αμείωτος σελ.7

Αναρχικοί και Νεοαναρχικοί:
Οριζοντιότητα και Αυτόνομοι Χώροι σελ.8

Σχετικά με την απεργία πείνας του αναρχικού πολιτικού κρατούμενου **Alfredo Cospito** σελ.3

Ατομική αξιολόγηση ή αλλιώς πως το κράτος εντείνει την επίθεση απέναντι στους εκπαιδευτικούς και τις κατακτήσεις στο δημόσιο σχολείο

Παρακάμπτοντας τις μαζικές αντιδράσεις του κλάδου, που εκφράστηκαν από πέρυσι με ποικίλους τρόπους -μαζική συμμετοχή σε γενικές απεργίες, αποχές και στάσεις εργασίας από τις διαδικασίες αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μονάδων, αποχή από τις εκλογές των αιρετών ή ακόμη και με την άστοχη πρακτική της κατάθεσης ενιαίων κειμένων στα ζητούμενα πεδία της αξιολόγησης σχολικών μονάδων- το κράτος κλιμακώνει την επίθεσή του απέναντι στους εκπαιδευτικούς, με την ατομική αξιολόγηση αυτών και του ειδικού προσωπικού των σχολείων, σήμερα, να βρίσκεται προ των πυλών. Ήδη, μέσα στο μήνα, έχει ζητηθεί από στελέχη της εκπαίδευσης να προχωρήσουν τις σχετικές διαδικασίες, ξεκινώντας από τους νεοδιόριστους, για τους οποίους προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία μονιμοποίησής τους, προαπαιτούμενη θεωρείται πλέον η αξιολόγησή τους.

Μιλάμε για μια ξεκάθαρα εκβιαστική πολιτική και πρακτική, με την οποία το κράτος θέτει σε ομηρία χιλιάδες εκπαιδευτικούς, οι οποίοι σύμφωνα με το εργασιακό καθεστώς του υπόλοιπου δημοσίου, θα έπρεπε ήδη μετά τα 2 χρόνια εργασίας τους ως δόκιμοι να έχουν μονιμοποιηθεί, αποκτώντας την οργανική τους θέση. Παρόλα αυτά, το κράτος, χρησιμοποιώντας τους ως δούρειο ίππο εφαρμογής των αντιεκπαιδευτικών νόμων που ψηφίστηκαν το τελευταίο διάστημα και δη του ν. 4823 της υποβάθμισης και διάλυσης του δημόσιου σχολείου, «πάγωσε» τις συγκεκριμένες προσλήψεις που τόσο επευφημούσε, εκβιάζοντάς τους πως, αν δεν προχωρήσει η διαδικασία της ατομικής τους αξιολόγησης, όχι μόνο δεν θα μονιμοποιηθούν, αλλά θα έρθουν αντιμέτωποι και με πειθαρχικές κυρώσεις. Τόση χυδαιότητα που ακόμα και η ΟΛΜΕ αναγκάστηκε να προχωρήσει στην έκδοση σχετικής ανακοίνωσης. Ενδεχόμενη αρνητική αξιολόγησή τους σημαίνει ότι παραμένουν δόκιμοι, υποχρεούμενοι σε διαδικασία επιμόρφωσης το επόμενο έτος, μην έχοντας δικαίωμα

σε μισθολογική εξέλιξη, ενώ την επόμενη χρονιά θα πρέπει να επαναξιολογηθούν, μήπως και καταφέρουν να κριθούν αυτή τη φορά ικανοποιητικοί, σύμφωνα πάντα με τα στάνταρ που θέτει το ΥΠΑΙΘ. Αν και πάλι δεν αξιολογηθούν θετικά, αιωρείται πλέον η τύχη τους, με το ενδεχόμενο της απόλυσης να παραμένει ορθάνοιχτο. Μην ξεχνάμε πως μιλάμε για εργαζομένους που για πάνω από 10 χρόνια αποτελούν οργανικό κομμάτι του κλάδου, γυρνώντας όλη τη χώρα, προσφέροντας σε πλήθος σχολείων, υπό τρομερά απαιτητικές συνθήκες διαβίωσης και ελαστικής εργασίας. Αφού ολοκληρωθεί με fast track διαδικασίες αυτή η φάση, ακολουθούν οι «παλαιοί» μόνιμοι και οι αναπληρωτές, αλλά και η πλήρης εφαρμογή της αξιολόγησης των σχολικών μονάδων -που επιχειρείται να εφαρμοστεί από πέρυσι-, ολοκληρώνοντας το παζλ των επιταγών του συστήματος.

Άραγε ποιοι είναι εκείνοι που θα αξιολογήσουν τους εκπαιδευτικούς και ποια τα κριτήριά τους; Η απάντηση έχει δοθεί από την πλευρά του υπουργείου, καθώς σειρά πολιτικών διαχειριστών έχει φροντίσει να στρώσει το έδαφος στους επιδόξους «αξιολογητές», τα πρόθυμα στελέχη και πιστούς ακόλουθους αντικοινωνικών και αντιεκπαιδευτικών πολιτικών. Ανθρώπους που βέβαια ουδεμία σχέση έχουν με τις πραγματικές ανάγκες του σχολείου και την καθημερινότητά του, που δεν έχουν καμία επαφή με τάξη και μαθητές, είναι όμως ειδήμονες στη χειραγώγηση, με όπλα άξονες επί αξόνων, όπως υπέδειξε η τεράστια πρόφορμα του ΥΠΑΙΘ.

Η αξιολόγηση είναι μια δυσοίωνα εικόνα από το μέλλον. Είναι η κατηγοριοποίηση των εργαζομένων και των σχολείων, η ατελείωτη χαρτούρα και οι εξωδιδακτικές συναντήσεις, το κυνήγι προσόντων ώστε να επικρατήσει ο κανιβαλισμός στον κλάδο -μια και ο μόνος στόχος ενός εκπαιδευτικού θα είναι να κυνηγάει στόχους και επιδόσεις γεμίζοντας τον αξιολογικό του φάκελο-, η ελαστική εργασία και οι απολύσεις, η ομηρία σε εξευτελιστικούς μισθούς, η πειθαρχηση και ο έλεγχος στις επιταγές του κράτους και στις ορέξεις του κεφαλαίου. Ας μην ξεχνάμε πως την ίδια στιγμή που το κράτος εκβιάζει για αξιολόγηση, έχει ήδη προχωρήσει στη μετατροπή του σχολείου σε ένα ατελείωτο εξεταστικό κέντρο με υπέρογκη ύλη, προχωρώντας στην εφαρμογή της τράπεζας θεμάτων και των εξετάσεων PISA. Επιμένει εμμονικά στην εφαρμογή της τηλε-«εκπαίδευσης», που έχει αποσυγκροτήσει μια ολόκληρη μαθητική γενιά, ένα πολυεργαλείο καταστρατήγησης εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών και τσακίσματος των μαθητικών αντιστάσεων, ενώ επιδεικτικά ενισχύει το σχολείο των ταξικών φραγμών και των αποκλεισμών. Και όλα αυτά, με τις ελλείψεις σε υποδομές, εξοπλισμό και προσωπικό να πληθαίνουν, μαθητές να

στοιβάζονται στις τάξεις ο ένας πάνω στον άλλον και κτήρια να πλημμυρίζουν ή να καταρρέουν, αποδεικνύοντας περίτρανα την υποκρισία του συστήματος που τάχα... «μεριμνεί» για την παιδεία.

Συνοπτικά, θα μπορούσαμε να πούμε πως με αυτόν τον τρόπο και μέσα σε τόσα άλλα που συμβαίνουν και με τα οποία το κράτος επιτίθεται με μανία σε βάρος της κοινωνικής πλειοψηφίας, επιχειρείται η πλήρης εφαρμογή των αντικοινωνικών, αντεργατικών πολιτικών, τόσο στο πεδίο της εκπαίδευσης, όσο και συνολικά σε κάθε έκφανση της ζωής μας.

Στον αντίποδα, αναβρασμός επικρατεί στον κλάδο, ο οποίος ψάχνει να βρει τα πατήματά του, παίρνοντας τη σκυτάλη από τις κινητοποιήσεις του προηγούμενου διαστήματος, ώστε η αξιολόγηση να ανατραπεί. Οι γενικές συνελεύσεις των σωματείων, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, φαίνεται να ζωντανεύουν, αναζητώντας τις επόμενες κινητοποιήσεις. Η 24ωρη απεργία της 15ης Φλεβάρη χαρακτηρίστηκε από μεγάλη απεργιακή συμμετοχή και μαζικές, ζωντανές συγκεντρώσεις εκπαι-

δευτικών, τόσο στις μεγάλες πόλεις, όσο και σε μικρότερες επαρχιακές. Είναι μια καλή αρχή, με το στοίχημα πάντα να βρίσκεται στο κατά πόσο η βάση θα καταφέρει να ξεπεράσει τον κρατικό - εργοδοτικό συνδικαλισμό της συναίνεσης και της υποταγής των ηγεσιών σε ΟΛΜΕ και ΔΟΕ, που για ακόμη μία φορά στέκεται απέναντι στις πραγματικές ανάγκες και τα αιτήματα του κλάδου.

Ενδεικτική και, σύμφωνα με την προϊστορία της, εντελώς αναμενόμενη, στην περίπτωση της ΟΛΜΕ, η «κλιμάκωση» με απόφαση του ΔΣ της 16ης Φλεβάρη (πλειοψηφία ΔΑΚΕ - ΣΥΝΕΚ - ΠΕΚ) για επόμενη συνέλευση προέδρων στις... 11 Μάρτη (!) και στο ενδιάμεσο... διαδικτυακές περιφερειακές συσκέψεις (!), αλλά και η συνάντηση με Κεραμώως - Κόπτη της 17ης Φλεβάρη, όπου εισέπραξε βέβαια μία ακόμα

μεγαλοπρεπή κυλόπιτα για να προσθέσει στην πλούσια συλλογή της των τελευταίων ετών.

Πρωτοβουλίες, δικτυώσεις και συλλογικοποιήσεις που έχουν σχηματιστεί πανελλαδικά και κατά τόπους, είναι αναγκαίο να γίνουν υποκείμενα της αντίστασης, να πιέσουν τα πρωτοβάθμια σωματεία για αγωνιστικές αποφάσεις, αλλά και για τον συντονισμό τους, αναζητώντας τρόπους οργάνωσης από τα κάτω ενός συνολικού, εξωστρεφής, ανυποχώρητου αγώνα ενάντια στην αξιολόγηση και την αντιεκπαιδευτική πολιτική.

Παρά την επίθεση του κράτους και των μηχανισμών του με όλους τους δυνατούς τρόπους -νομικά και μη- απέναντι στις αποφάσεις των σωματείων, η μάχη είναι μπροστά μας και θα απασχολήσει το επόμενο διάστημα. Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις διαδικασίες των σωματείων τους και η ενίσχυσή τους, η μαζική συμμετοχή σε απεργίες και διαδηλώσεις, η συγκρότηση δραστηρίων και μαχητικών απεργιακών επιτροπών, η υιοθέτηση αγωνιστικών αποφάσεων που θα ξεπεράσουν τις πολιτικές και συνδικαλιστικές εκείνες δυνάμεις, που είναι είτε πλήρως υποταγμένες είτε αποπροσανατολίζον συνηδητά κεντροβαρίζοντας στις κάλπες, είτε και τα δύο, σφυρίζοντας για παύση και αδράνεια, τασόμενες απέναντι στις ανάγκες του κλάδου και η προοπτική συλλογικοποίησης του αγώνα με όλα τα κοινωνικά και ταξικά κομμάτια της βάσης, είναι στοιχήματα που πρέπει να κερδηθούν, αν θέλουμε να μιλήσουμε για νικηφόρα προοπτική. Ενός αγώνα που ούτε μπορεί, ούτε πρέπει να δοθεί βέβαια μόνο από τους νεοδιόριστους, αλλά οφείλει να δοθεί με την ίδια ένταση από ολόκληρο τον κλάδο, γιατί αφορά άμεσα ολόκληρο τον κλάδο.

Παραμένει, λοιπόν, το ζητούμενο της μετατροπής της συσσωρευμένης αγανάκτησης και οργής που επικρατεί στα σχολεία, σε συλλογικό αγώνα ριζοσπαστικού και διαρκούς χαρακτήρα, που θα συνδεθεί με τους ευρύτερους ταξικούς - κοινωνικούς αγώνες. Η ήττα, στη φάση αυτή, σημαίνει μεγάλη υποχώρηση σε δικαιώματα και κατακτήσεις. Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπάρχει τέτοιο περιθώριο. Αντίθετα, αν το στοίχημα κερδηθεί, θα έχει κερδηθεί μια σημαντική μάχη απέναντι στη βάρβαρη πολιτική του κράτους και του κεφαλαίου, τόσο όσον αφορά την εκπαίδευση όσο και συνολικά ολόκληρη την κοινωνία.

Κυριακή Β.
Γιάννης Β.

Σχετικά με την απεργία πείνας του αναρχικού πολιτικού κρατούμενου **Alfredo Cospito**

Τη στιγμή που γράφεται αυτό το κείμενο διανύουμε την 110η ημέρα από την έναρξη της απεργίας πείνας του Αλφρέντο Κόσπιτο. Οι λόγοι αυτής της διαμαρτυρίας του εδράζονται σε δυο μισπά θεμέλια του ιταλικού δικαστικού συστήματος: το ειδικό καθεστώς κράτησης 41 bis και την ισόβια κάθειρξη χωρίς διακοπή ποινής. Η απόφαση στο Εφετείο της δίκης για την υπόθεση Scripta Manent -όπου ο Αλφρέντο είναι ένας από τους κατηγορούμενους- η οποία εκδόθηκε την περασμένη άνοιξη, άνοιξε το δρόμο για μια καταδίκη του σε ισόβια κάθειρξη χωρίς διακοπή ποινής (ισόβια φυλάκιση χωρίς δυνατότητα μείωσης ποινών και πρόσβασης σε ευεργετήματα), αναβαθμίζοντας την κατηγορία εναντίον του από «απλή σφαγή» σε «πολιτική σφαγή», ένα αδίκημα που του προσάπτεται για μια επίθεση με εκρηκτικά περιορισμένης ισχύος από την οποία δεν υπήρξε κανένας τραυματίας.

Αξίζει να υπογραμμιστεί το γεγονός πως η πιθανότητα για ισόβια κάθειρξη χωρίς διακοπή ποινής απομακρύνθηκε για τον Αλφρέντο, αφού η έδρα του δικαστηρίου επανυπολογισμού ποινών έστειλε τα πρακτικά στο Συνταγματικό Δικαστήριο (ανώτατη δικαστική αρχή που εξετάζει ζητήματα δικαστικής και συνταγματικής ερμηνείας), ώστε να εξεταστεί αν υπάρχει η πιθανότητα εφαρμογής των γενικών ελαφρυντικών, κάτι που θα επέτρεπε μια καταδίκη του Αλφρέντο σε «μονάχα» 30 χρόνια κάθειρξης.

Αυτή η αναβάθμιση της κατηγορίας ήταν εκείνη που άνοιξε την πόρτα του 41 bis για τον Αλφρέντο. Πρόκειται για ένα σκληρό, σκληρότατο καθεστώς κράτησης: λίγες ώρες προαυλισμού την ημέρα, πολύ περιορισμένες δυνατότητες επισκεπτηρίων και επαφών με τον έξω κόσμο, απαγόρευση κατοχής πάνω από 4 βιβλίων στο κελί, λογοκρισία της αλληλογραφίας, προαυλισμός με μόνο άλλους τρεις κρατούμενους που τελούν κι εκείνοι σε καθεστώς 41 bis κλπ. Πολλοί δημοκρατικοί παρατηρητές το παρομοίασαν με μια μορφή βασανιστηρίου.

Στην Ιταλία, αυτό το καθεστώς κράτησης αιτιολογείται ως ένα μέσο του αγώνα ενάντια στη Μαφία, με τη διαδεδομένη άποψη που λέει ότι «στο 41 bis βρίσκονται οι boss μαφιόζοι». Για να αποδομηθούν αυτού του είδους οι λογικές, αρκεί ν' ανατρέξουμε σ' εκείνες που είναι οι ιστορικές ρίζες του άρθρου 41 bis. Πράγματι, η εισαγωγή αυτού του καθεστώτος κράτησης έγινε με το Νόμο Gozzini του 1985, εκείνον τον ίδιο που εισήγαγε σημαντικά ευεργετήματα στους συλληφθέντες για ένοπλη πάλη που συνεργάζονταν με τους ανακριτές ή διαχωρίζονταν, και δεν αφορούσε μαφιόζους αλλά εκείνα ακριβώς τα υποκείμενα που είχαν πρωταγωνιστήσει στις εξεγέρσεις μέσα στις φυλακές. Ένα πολιτικό μέτρο που εφαρμόστηκε εξ αρχής και δεν συνδεόταν διόλου με τον αγώνα ενάντια στις μαφίες. Μ' αφορμή αυτό το γεγονός, θεωρούμε σκόπιμο ν' ανοίξουμε μια μικρή παρένθεση -στην οποία και δεν μπορούμε για λόγους έκτασης να εμβαθύνουμε εδώ- αφού πιστεύουμε ότι ένα σημαντικό ζήτημα που τα κινήματα θα έπρεπε να θέτουν αρχικά στον εαυτό τους και έπειτα και προς τα έξω, έγκειται στον κοινωνικό ρόλο της Μαφίας στην Ιταλία: ποιοι είναι οι λεγόμενοι «μαφιόζοι»; Σε ποιες κοινωνικές ανάγκες απαντούν οι μαφιόζικες οργανώσεις; Γιατί στον καταθλιπτικό ιταλικό Νότο υπάρχουν οι ισχυρότεροι από αυτούς τους σχηματισμούς; Ποια ήταν η ιστορική πορεία της σχέσης μεταξύ Κράτους και Μαφίας, μιας σχέσης διόλου ευθύγραμμης, με περιόδους άλλοτε συμφιλωτικές και άλλοτε συγκρουσιακές;

Όπως όλες οι απεργίες πείνας που διεξάγονται από συντρόφους και συντρόφισσες, έτσι και αυτή δεν έχει ως ορίζοντα την ικανοποίηση ατομικών αιτημάτων. Ο Αλφρέντο υπογράμμισε επανειλημμένα ότι ο αγώνας που δίνει είναι για όλους τους κρατούμενους και τις κρατούμενες σε καθεστώς 41 bis και ισόβια χωρίς διακοπή ποινής.

Ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να ειπωθεί αφορά το γεγονός ότι στην Ιταλία δεν υπάρχει μια παράδοση και μια αντίστοιχη συζήτηση γύρω από τη χρήση του μέσου της απεργίας πείνας, όπως αντίθετα συμβαίνει σε άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Και οι λόγοι είναι και πάλι ιστορικοί, αφού οι σχηματισμοί της ένοπλης πάλης των δεκαετιών του 1960-70 και οι αυτόνομες ομάδες έτειναν διαχρονικά στην άρνηση χρήσης του μέσου της απεργίας πείνας. Έτσι λοιπόν, κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα χρόνων, ήταν ελάχιστοι οι σύντροφοι και συντρόφισσες που πραγματοποίησαν απεργία πείνας, λίγες περισσότερες ήταν εκείνες από τους κοινωνικούς κρατούμενους.

Από την πρώτη στιγμή της έναρξης της απεργίας πείνας του Αλφρέντο ενεργοποιήθηκαν συνελεύσεις αλληλεγγύης σε πολλές ιταλικές πόλεις. Συνελεύσεις απαρτιζόμενες σχεδόν αποκλειστικά από αναρχικούς και αναρχικές. Αναπάντεχα, τουλάχιστον για τον συντάκτη αυτού του κειμένου, η είδηση της απεργίας πείνας απέκτησε αξιοσημείωτη ορατότητα στα ΜΜΕ, πρωτόγνωρη για την Ιταλία των τελευταίων 20 χρόνων, αφού ποτέ άλλοτε δεν είχε υπάρξει τόσο μιντιακή συζήτηση για έναν πολιτικό κρατούμενο. Δύσκολο να προσδιοριστούν οι λόγοι αυτής της τόσο ευρείας συζήτησης,

σε μια χώρα όπου η κοινή γνώμη και τα ΜΜΕ είναι απολύτως εναρμονισμένα με τους κυβερνητικούς μηχανισμούς. Ακόμη να ειπώνεται πως αυτό το «κατόρθωμα» δύσκολα μπορούν να το καρπωθούν οι γενναϊόδωρες δράσεις και οι πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν -επί του πεδίου- από τους συντρόφους και τις συντρόφισσες.

Όπως και να έχει, γεγονός αποτελεί ότι εδώ και εβδομάδες ο Αλφρέντο Κόσπιτο βρίσκεται στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων και -έμμεσα- προκάλεσε μια κυβερνητική κρίση, όταν ο αναπληρωτής γραμματέας του υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά τη διάρκεια μιας επερώτησης εκείνης της αριστεράς που υποτίθεται ότι «υποστηρίζει» την απεργία πείνας, δημοσιοποίησε διαβαθμισμένα έγγραφα σχετικά με μια από τις έρευνες ενάντια στον ίδιο τον Κόσπιτο.

Η εκτελεστική εξουσία της οποίας ηγείται η Τζιόρτζια Μελόνι αρχικά κόμπιασε ενώπιον των αιτημάτων του Κόσπιτο, προσπαθώντας να πετάξει άγαρμπα τις ευθύνες στην δικαστική εξουσία, ενώ στη συνέχεια σπεκουλάροντας σχετικά με μερικές άμεσες δράσεις που δημιούργησαν δυνατό θόρυβο στην Ιταλία (αρχής γενομένης με τον εμπρησμό του οχήματος του αρχισύμβουλου της ιταλικής πρεσβείας στην Αθήνα), οχυρώθηκε πίσω από μια αναμενόμενη κρατική αδιαλλαξία κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Έγινε ανοικτά λόγος για «τρομοκρατική απειλή», για το «κράτος που δεν πρέπει να συνδιαλέγεται με τρομοκράτες», για μια «επίθεση στην καρδιά του κράτους». Για μερικές ημέρες έμοιαζε λες και είχαμε επιστρέψει στις πομπώδεις κυβερνητικές δηλώσεις κατά τη διάρκεια της απαγωγής του Μόρο. Είναι ξεκάθαρο πως όλα αυτά μοιάζουν αλλόκοτα, δεδομένης τόσο της περιορισμένης ποσότητας υλοποιημένων δράσεων, όσο και του βαθμού διασύνδεσης τους με την κοινωνία των υπαρχόντων κινημάτων.

Όσον αφορά την Αλληλεγγύη, αν και αρχικά κινήθηκε από αναρχικά και κοντινά προσκείμενα περιβάλλοντα, όσο αυξανόταν η μιντιακή προβολή και μαζί μ' αυτήν άρχιζαν να εκφράζονται και διάφορες χαρακτηριστικές φιγούρες της θεσμικής αριστεράς, σχεδόν το σύνολο αυτού που έχει απομείνει ως κίνημα στην Ιταλία άρχισε να εκφράζεται αλληλέγγυα προς τον Αλφρέντο και ενάντια στο 41 bis. Σε μερικές πόλεις (Ρώμη, Τορίνο, Βενετία) οι πανεπιστημιακές συλλογικότητες ενεργοποιήθηκαν και πραγματοποίησαν κινητοποιήσεις μέσα στις σχολές. Ενώ γράφουμε αυτές τις γραμμές, το πανεπιστήμιο της Βενετίας τελεί υπό κατάληψη, ενώ για την ερχόμενη εβδομάδα έχουν προγραμματιστεί κινητοποιήσεις μέσα στις σχολές των πανεπιστημίων στο Τορίνο, τη Μπολόνια, τη Ρώμη και το Μιλάνο.

Αν και το ζήτημα διευρύνεται προσφέροντας μερικές ανάσες, παρ' όλα αυτά δεν υπήρξαν οι σημαδιακές ενεργοποιήσεις του ευρύτερου πληθυσμού, εκείνου που δεν είναι ούτε στρατευμένος ούτε πολιτικοποιημένος. Οι πορείες και οι συγκεντρώσεις -αν και σημαδιακές για τα ιταλικά δεδομένα- δεν ήταν πολυάριθμες, με κορυφώσεις των 2000 ατόμων στη Ρώμη, και 700 σε Μιλάνο και Τορίνο. Ο διαμοιρασμός στα social και οι συνεντεύξεις δεν παίρνουν τη σάρκα και τα οστά μιας έμπρακτης παρουσίας. Για να το πούμε με μια ατάκα, δεν έχει προκύψει εκείνη η «διάσταση Κουφοντίνα».

Οι χαραμάδες ελπίδας για νίκη της απεργίας πείνας είναι στενές. Αφότου έκλεισαν οι πόρτες της πολιτικής, η μόνη δυνατότητα για τη σωτηρία της ζωής του είναι δικαστικής φύσης: στις 24 Φεβρουαρίου το Εφετείο θα λάβει απόφαση σχετικά με την προσφυγή που κατατέθηκε από τον συνήγορο υπεράσπισης του Αλφρέντο, όσον αφορά την παραμονή του στο 41 bis. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένο το αν σ' αυτή τη δικαστική συνεδρίαση, ο Αλφρέντο θα παραστεί νεκρός ή ζωντανός.

Αυτό που μπορεί να ειπωθεί με βεβαιότητα είναι ότι αν πεθάνει ο Alfredo Cospito θα υπάρξει ένα πριν και ένα μετά. Το κίνημα, όλα τα ρεύματα και οι ιδεολογικοί χώροι του, αναμφίβολα θα σηματοδοτούν και πιθανώς και να προκύψουν και κοινωνικές ρωγμές. Οι δυνατότητες έτσι ώστε η μάχη μέχρι την τελευταία ανάσα του Αλφρέντο να γίνει οικειοποίησιμη απ' όλους και όλες, ως μια μάχη για την επανοικειοποίηση χώρων δράσης και πολιτικής νομιμοποίησης σε μια χώρα που διαρκώς καταστέλλει κάθε μορφή της σύγκρουσης και της -ακόμα και συμβολικής- διαμαρτυρίας, υπάρχουν όλες. Η ελπίδα έγκειται στη δυνατότητα αυτής της αναστάτωσης και αυτών των κινήσεων, ώστε να εξακολουθούν να ζουν και να δρουν, καταφέροντας να διασυνδεθούν μ' εκείνα τα στρώματα της ιταλικής κοινωνίας που έχουν γονατίσει από την κρίση και τον πόλεμο.

10/2/2023

Ένας σύντροφος από το Τορίνο
Μετάφραση: Προλ.Πρωτ.

Ζερμινάκι

είναι ο μήνας της άνοιξης σύμφωνα με το γαλλικό επαναστατικό ημερολόγιο. Αρχίζει στις 21 Μάρτη και τελειώνει στις 19 Απρίλη.

Ζερμέν (Germen) στα λατινικά σημαίνει σπόρος. Αυτόν το σπόρο της ελευθερίας και την ελπίδα για έναν καλύτερο και δίκαιο κόσμο προσπάθησε να περιγράψει και ο Εμίλ Ζολά στο ομώνυμο μυθιστόρημα του στα 1885. Αυτή την ελπίδα κουβαλάμε κι εμείς στις καρδιές μας.

Ένα όνομα είναι απλά ένα όνομα, ωστόσο δεν ξεχνάμε

πως την ίδια ονομασία χρησιμοποίησαν συντρόφισσες και σύντροφοι στην πόλη της Πάτρας, δυο δεκαετίες πριν, για να εκφράσουν τις δικές τους πολιτικές θέσεις και ανησυχίες μέσα από ένα αναρχικό περιοδικό. Το ίδιο όνομα για να εκφράσουν τον ίδιο ασίγαστο πόθο της ελευθερίας χρησιμοποίησαν ουκ ολίγες φορές σύντροφοι διεθνώς, μέσα στο πέρασμα των χρόνων. Από την πρώτη απόπειρα του Ρούντολφ Ρόκερ στα 1900 μέχρι πρόσφατα παραδείγματα αναρχικών επιθεωρήσεων, κολεκτίβων, βιβλιοθηκών, ομάδων και πιθανώς άλλων

που αγνοούμε.

Σε αυτό το -πολλές φορές απροσπέλαστο και απροσδιόριστο- ιστορικό συνεχές αναφερόμαστε και τον ίδιο αγώνα υπηρετούμε κι εμείς σήμερα.

Τον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση, την αναρχία και τον ελευθεριακό κομμουνισμό!

Για επιπλέον υλικό, ενημερώσεις και αναλύσεις:
ipposd.org

Αυξήσεις ενοικίων, σπίτια και γειτονιές που δεν μας χωρούν...

...αλλά ΜΑΣ ΑΝΗΚΟΥΝ

Το τελευταίο διάστημα καλούμαστε όλο και πιο πολύ να διαχειριστούμε το βάρος της ραγδαίας αύξησης των ενοικίων, συνθήκη που μας αφαιρεί φανερά από την αξιοπρεπή μας διαβίωση. Για την κοινωνική πλειοψηφία, η πραγματικότητα είναι πως πάνω από το μισό του εισοδήματος εξανεμίζεται για την ενοίκιαση κατοικίας. Ειδικά την τελευταία δεκαετία, η κατάσταση έχει γίνει εκρηκτική. Οι αυξήσεις των ενοικίων είναι μία συνολικότερη συνθήκη που εξελίσσεται τα τελευταία χρόνια και συμβαίνει σταδιακά, δεν είναι απλά απόρροια του πρόσφατου κύματος της ακρίβειας.

Η αύξηση των ενοικίων, που συνεπάγεται την αδυναμία ενοίκιασης αξιοπρεπούς κατοικίας για μεγάλο μέρος του πληθυσμού, είναι απόρροια μια σειράς συμφερόντων που εξυπηρετούν το μεγάλο κεφάλαιο και την κρατική διαχείριση των πληθυσμών.

Πρώτα από όλα, από τα χρόνια της οικονομικής κρίσης και της εποχής των μνημονίων, η χορήγηση δανείων για την ανοικοδόμηση στέγασης τόσο από πλευράς τραπεζών (που πλέον ζητούν το 25%-30% ίδια συμμετοχή από τον δανειολήπτη στην αγορά του ακινήτου) όσο και από πλευράς δανειοληπτών έχει γίνει -αν όχι αδύνατη- πολύ περιορισμένη. Έτσι, η ενοίκιαση κατοικίας είναι μονόδρομος. Ως εκ τούτου, η ζήτηση μοιραία αυξάνεται δραματικά και ανάλογα διαμορφώνονται και οι τιμές της αγοράς.

Στην αύξηση της ζήτησης ενοίκιασης κατοικίας συνυπολογίζουμε, φυσικά, και άλλους παράγοντες. Οι συνεχόμενες καπιταλιστικές κρίσεις, η ανεργία, η δυνατότητα εξεύρεσης μιας θέσης εργασίας, η ευκολότερη πρόσβαση σε ιατρικές δομές αλλά και δομές κοινωνικής Πρόνοιας δημιουργούν εκατομμύρια εσωτερικούς μετανάστες με αποτέλεσμα τη δημιουργία πόλεων - τεράτων (Παρίσι, Λονδίνο κ.λπ.). Ταυτόχρονα, οι πόλεμοι φέρνουν εκατομμύρια προσφύγων από τις εμπόλεμες ζώνες σε αναζήτηση μιας ασφαλέςτερης ζωής. Οι νέες εργασιακές συνθήκες με βραχυπρόθεσμα συμβόλαια δημιουργούν ένα συνεχώς μετακινούμενο εργατικό δυναμικό, το οποίο έχει ανάγκη στέγασης (κυρίως σε μικρά επιπλωμένα διαμερίσματα για 3 με 6 μήνες), ενώ οι φοιτητές διαμορφώνουν τις ανάγκες για σπίτια σε πολλές περιοχές που υπάρχουν ακαδημαϊκοί χώροι.

Ταυτόχρονα, τα δεδομένα στην ελληνική κτηματαγορά σήμερα είναι εντελώς διαφορετικά σε σχέση με παλιότερα. Πρόκειται για έναν κλάδο που τα μνημονιακά χρόνια, ιδιαίτερα το χρονικό διάστημα 2009-2014, απώλεσε σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και το 40% των αξιών του, ενώ παράλληλα η ζήτηση για κατοικίες καταποντίστηκε. Η άμεση ανάγκη για στέγαση, η συσσωρευμένη ζήτηση, η μη ύπαρξη νέων οικοδομών προς μίσθωση και ταυτόχρονα η χορήγηση νέων στεγαστικών δανείων από τα τραπεζικά ιδρύματα, σε συνάρτηση με τους σημερινούς μισθούς και την αύξηση των εξόδων για τον οικογενειακό προϋπολογισμό με έμμεσους ή/και άμεσους φόρους μέσα στη δεκαε-

τία, οδήγησαν στη σημερινή εικόνα της κτηματαγοράς όσον αφορά τα ενοίκια.

Εκτός από την οικονομική συρρίκνωση των μεσαίων και χαμηλότερων στρωμάτων, η ίδια η λειτουργία της αγοράς κατοικίας συμπιέζει ακόμα περισσότερο τα νοικοκυριά, εμποδίζοντάς τα να έχουν πρόσβαση σε αξιοπρεπείς συνθήκες κατοικίας. Τελικά η αγορά αποτυγχάνει να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες των πλατειών στρωμάτων, καθώς οι τιμές αγοράς και ενοίκιασης κατοικίας παραμένουν σε υψηλά επίπεδα και ο τραπεζικός δανεισμός για την απόκτηση κατοικίας έχει πλέον γίνει απρόσιτος. Αναδεικνύεται, μάλιστα, μία μεγάλη αντίφαση με σοβαρές κοινωνικές προεκτάσεις: ενώ οι στεγαστικές ανάγκες είναι μεγάλες, το στεγαστικό απόθεμα που μένει χωρίς χρήστες είναι ιδιαίτερα μεγάλο και, έτσι, έχουμε φαινόμενα κερδοσκοπίας.

Φυσικά, η διαμόρφωση των ενοικίων των διαμερισμάτων διαμορφώνεται και από τα κτηματομεσιτικά μονοπώλια (Real Estate) που επενδύουν, αγοράζοντας χιλιάδες διαμερίσματα (τάση που υπάρχει και στο κέντρο της Αθήνας τα τελευταία χρόνια και έχει ενταθεί ακόμη περισσότερο εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης μίσθωσης [Airbnb]) και στοχεύουν στο -συνεχώς αυξανόμενο- κέρδος.

Οφείλουμε να πούμε πως πάντα, ακόμα και σε άλλο χρόνο και σε άλλους τόπους, παρατηρείται κρίση της κατοικίας και αδυναμία ύπαρξης των πληθείων στις σύγχρονες πόλεις. Ωστόσο, σήμερα οι αυξήσεις-ειδικά σε περιοχές του κέντρου της Αθήνας και πέριξ αυτών-είναι τρομακτικές και ραγδαίες με βασική επιρροή στην αύξηση αυτή να έχει η διάδοση του Airbnb, στο ευρύτερο πλαίσιο που διαμορφώνει η τουριστικοποίηση των γειτονιών.

Τα τελευταία λίγα χρόνια, κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών ενοίκιασης παίζουν τα Airbnb. Μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο τουριστικοποίησης των γειτονιών του κέντρου που αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια ως πηγή εσόδων σε περιόδους κρίσης αναπτύχθηκε και η βραχυπρόθεσμη μίσθωση διαμερισμάτων. Ταυτόχρονα με αυτό επικράτησε και η λογική της επίσκεψης μιας πόλης και η διαμονή εκεί σαν ντόπιος με αποτέλεσμα η διάθεση των επισκεπτών να μείνουν σε γειτονιές του κέντρου σε κανονικά διαμερίσματα να είναι η επικρατέστερη.

Επιπλέον, το πόσο αγκαλιάστηκε και αναπτύχθηκε η πλατφόρμα από τους χρήστες (ενοικιαστές και ιδιοκτήτες) βασίζεται αφενός στην ύπαρξη κενού κτιριακού αποθέματος και δυνατότητας μεγαλύτερου εισοδήματος από αυτό διαμέσου της πλατφόρμας και αφετέρου από την ανάγκη για οικονομικές διακοπές σε περιόδους κρίσης και ακραίας εργασιακής εκμετάλλευσης. Σύμφωνα με έρευνα της ίδιας της εταιρείας της Airbnb, το 91% των ταξιδιωτών ταξιδεύουν 2,1 φορές περισσότερο από τους τουρίστες που δεν επιλέγουν αυτό τον τρόπο διαμονής, ενώ το 26% δήλωσαν δεν θα επισκέπτονταν την Αθήνα ή δεν θα έμεναν

για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα αν δεν υπήρχε η συγκεκριμένη πλατφόρμα.

Στην πορεία και την εξέλιξη του Airbnb μπήκαν και πάλι οι Μεγάλες εταιρείες Real Estate και οι μεγάλοι επενδυτές αγοράζοντας μαζικά ακίνητα εγκαταλελειμμένα προς εκμετάλλευση μέσω της πλατφόρμας. Όλα αυτά διαμόρφωσαν γειτονιές-τόπους με περιφερόμενες βαλίτσες.

Να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Δεν μπορούμε να βλέπουμε την αύξηση των ενοικίων αποκομμένη από τις στρατηγικές που υπάρχουν για την πόλη και τη διαμόρφωσή της και δεν μπορούμε να βλέπουμε τη διαμόρφωση της πόλης αποκομμένη από τις ανάγκες κίνησης του κεφαλαίου και διαχείρισης πληθυσμών για τον σκοπό αυτόν. Και δεν πρέπει να την βλέπουμε αποκομμένη γιατί η οποιαδήποτε ανάγνωση μιας κρίσης οφείλει να στοχεύει στην ουσιαστική επίλυσή της. Ο χώρος είναι παράγωγο των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών της κάθε εποχής. Έτσι, ο χώρος μεταβάλλεται με βάση τις ανάγκες που πρέπει να εξυπηρετήσει για την εύρυθμη κίνηση του κεφαλαίου. Η παραγωγή και η διαμόρφωση του χώρου δεν καθορίζονται από τους κατοίκους της αλλά από άλλους εξωτερικούς, κατά μία έννοια, παράγοντες.

Η αύξηση των ενοικίων και ο εκτοπισμός πληθυσμίου που συνεπάγεται οδηγεί στην μετάλλαξη ολόκληρων γειτονιών καθώς, όπως είναι προφανές, η κάθε γειτονιά διαμορφώνει τον χαρακτήρα και την μορφή της από τους χρήστες της. Το Airbnb, λοιπόν, είναι ένα σύγχρονο μέσο που όμως αγκαλιάστηκε από την νεοφιλελεύθερη στρατηγική για την πόλη ακριβώς γιατί εξυπηρετεί στην διαμόρφωση των ενοικίων, η οποία ωστόσο, να επαναλάβουμε, συνέβαινε πάντα με τις μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών από και προς τα κέντρα των πόλεων.

Με άλλα λόγια, μια σειρά συμφερόντων διαφόρων μικροκεφαλαίων διαμορφώνουν το πεδίο αύξησης των ενοικίων αλλά ταυτόχρονα η συνθήκη αυτή είναι μια συνθήκη που διευκολύνει την διαχείριση των από τα κάτω, υπό την έννοια πως είναι πληθυσμοί που μπορούν ανά πάσα στιγμή και ανά πάσα βούληση να μετακινηθούν προκειμένου να μην προκαλέσουν αναταραχές και από την άλλη είναι μια συνθήκη που αναγκάζει τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες να δουλεύουν για να επιβιώσουν, μια ζωή στείρα που η παραγωγικότητα της εργασίας θα είναι το μόνο ζητούμενο, μια ζωή δική μας, όπως, όμως, την ονειρεύονται οι κυρίαρχοι.

«Δεν είναι η λύση του ζητήματος της κατοικίας που λύνει ταυτόχρονα και το κοινωνικό ζήτημα, αλλά αντίθετα πρώτα η λύση του κοινωνικού ζητήματος, η κατάργηση του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής, κάνει σύγχρονα δυνατή τη λύση του ζητήματος της κατοικίας. [...] Και όταν θα αρχίσει αυτή η κατάργηση τότε θα πρόκειται για εντελώς διαφορετικά ζητήματα, από το πώς θα δώσουμε στον κάθε εργάτη το δικό του ιδιόκτητο σπίτι. Στην αρχή όμως κάθε κοινωνική επανάσταση θα πρέπει να τα βολέψει με τα πράγματα που θα βρει και να θεραπεύσει τα πιο χτυπητά δεινά με τα μέσα που υπάρχουν. Και εδώ είδαμε, ότι η στενότητα της κατοικίας μπορεί να θεραπευτεί αμέσως με απαλλοτρίωση ενός μέρους των κατοικιών πολυτελείας που ανήκουν στις ιδιοκτήτριες τάξεις και με την υποχρεωτική κατοίκηση στις υπόλοιπες».

Φ. Ένγκελς, Για το ζήτημα της κατοικίας

Το ζήτημα της κατοικίας δεν είναι ζήτημα των ειδικών για να το επιλύσουν, δεν είναι ζήτημα των αρχιτεκτόνων, των πολεοδόμων και των σχεδιαστών, είναι ζήτημα όλης της κοινωνίας. Μέχρι να φτιάξουμε έναν κόσμο με στέγη, τροφή, υγεία, παιδεία και ελευθερία για όλους...

Μαρία Μ.

Για τον πόλεμο στην Ουκρανία, τις κινηματικές αναγνώσεις γύρω από τον χαρακτήρα του και τις αντίστοιχες στάσεις που απορρέουν από αυτές

Όπως κάθε πόλεμος, έτσι κι ο πόλεμος στην Ουκρανία έφερε το αντιπολεμικό αντιιμπεριαλιστικό κίνημα αντιμέτωπο με δύο κεντρικά ερωτήματα. Το πρώτο ήταν αυτό σχετικά με τον χαρακτήρα του πολέμου και το δεύτερο εκείνο γύρω από τη στάση και τη στρατηγική που πρέπει να χαραχθεί απέναντι του. Το σημείωμα που ακολουθεί καταπιάνεται εν συντομία με τρεις -λιγότερο ή περισσότερο- διαδεδομένες θέσεις που διατυπώθηκαν ως προς τα παραπάνω ερωτήματα, και οι οποίες κατά τη γνώμη του γράφοντος λειτούργησαν -ανεξαρτήτως προθέσεων- ανασχετικά στην ανάπτυξη μιας επαναστατικής αντιπολεμικής αντιιμπεριαλιστικής στρατηγικής.

Προτού βέβαια αναφερθώ σε αυτές, οφείλω να καταθέσω τη δική μου θέση. Επιγραμματικά αυτή είναι: Ο πόλεμος στην Ουκρανία είναι ένας πόλεμος ιμπεριαλιστικός, ένας πόλεμος για την κατάκτηση αγορών και σφαιρών επιρροής και ως εκ τούτου ένας πόλεμος άδικος και τις δυο πλευρές: από τη μια το ΝΑΤΟ και το φασιστικό καθεστώς του Κιέβου που αποτελεί το οπλισμένο χέρι του, και από την άλλη η Ρωσία και κατ'επέκταση ο ευρύτερος συνασπισμός του οποίου ηγείται μαζί με την Κίνα. Αποτελεί δε -ο πόλεμος- προϊόν της δομικής κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος και της αναδιάταξης των συσχετισμών ισχύος που αυτή παράγει, και απειλεί με το χαρακτήρα και τη διάρκεια του να παροξύνει τις υπάρχουσες αντιθέσεις σε επίπεδα γενικευμένου παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού πολέμου ανάμεσα στα δύο αντιμαχόμενα ιμπεριαλιστικά μπλοκ (Ευρωατλαντικό και Ρωσοκινεζικό). Από την παραπάνω θέση απορρέει η εξής πολιτική στάση, αντίστοιχη τηρουμένων των αναλογιών με αυτή του Α' Παγκόσμιου Πολέμου, μια θέση επαναστατικού ντεφετισμού, μια θέση που δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε επιτιθέμενο και αμυνόμενο ιμπεριαλιστή, και η οποία όχι απλά αρνείται τη συμμετοχή των λαών και των εργατικών τάξεων στον πόλεμο, αλλά τις καλεί να στρέψουν τα όπλα αντίστροφα -να διαπράξουν δηλαδή «εσχάτη προδοσία»- στις αστικές τάξεις και τα κράτη των «δικών» τους χωρών και των «δικών» τους ιμπεριαλιστικών συνασπισμών, να μετατρέψουν δηλαδή τον πόλεμο, σε πόλεμο εμφύλιο ταξικό. Προβολή αυτής της θέσης στα καθ' ημάς είναι η θέση για πόλεμο με τον ελληνικό καπιταλισμό και ως εκ τούτου και με τον ιμπεριαλιστικό συνασπισμό του οποίου κρίκος -εξαρτημένος- αποτελεί αυτός, κάτι το οποίο, εκτός των άλλων, συνιστά την πιο χειροπιαστή πράξη διεθνιστικής αλληλεγγύης προς τους λαούς της Ουκρανίας, όσο και έμπρακτη συμβολή προς τη διεθνή ειρήνη.

Ας έρθουμε τώρα να δούμε ποιες είναι αυτές τρεις απαντήσεις που αναφέραμε παραπάνω και σε τι διαφοροποιούνται από αυτήν που μόλις παρουσιάστηκε.

Θα αρχίσουμε με αυτήν που αρνείται τον χαρακτήρα του πολέμου ως ιμπεριαλιστικού μην αναγνωρίζοντας τη Ρωσία ως ιμπεριαλιστική δύναμη. Υπό αυτό το πρίσμα η Ρωσία -και κατ'αντιστοιχία και η Κίνα- θεωρείται ισχυρό μεν καπιταλιστικό κράτος, η οποία όμως δεχόμενη -διαμέσου του καθεστώτος του Κιέβου- επίθεση από τον ιμπεριαλισμό, διεξάγει ένα δίκαιο πόλεμο εναντίον του, έναν πόλεμο μάλιστα ο οποίος έχει δυναμικά αντιφασιστικά ή ακόμα και κομμουνιστικά χαρακτηριστικά. (Λόγω χώρου δεν θα εστιάσουμε αναλυτικά στο γιατί η Ρωσία είναι ιμπεριαλιστική δύναμη - μια απλή ανάγνωση των πέντε λενινιστικών κριτηρίων και η αντιστοίχιση τους με τα βασικά οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά δεδομένα της Ρωσίας θα αρκούσε πάντως να το επιβεβαιώσει. Και βέβαια ας έχουμε πάντα στο μυαλό μας ότι η Ρωσία παρά τις οικονομικές ιδιομορφίες που είχε και τότε όπως και τώρα, ήταν καθαρά ιμπεριαλιστική σύμφωνα με τον ίδιο τον Λένιν ήδη από τις αρχές του 20ου αιώνα).

Το βασικό πρόβλημα της παραπάνω θέσης είναι η άρνηση ουσιαστικά του χαρακτήρα του σύγχρονου ιμπεριαλισμού και της δομικής κρίσης του όπως και η

υποτίμηση - ή και αποδοχή ακόμα - της διαδικασίας καπιταλιστικής παλινόρθωσης που επικράτησε στην ΕΣΣΔ - και της οποίας γνήσιο τέκνο είναι ο νυν πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας - σε κάποια φάση της σοσιαλιστικής οικοδόμησης, και η οποία μετέτρεψε σε άδειο κελυφος, περιεχόμενα, σύμβολα και τίτλους του κομμουνισμού και του αντιφασιστικού κινήματος. Όσον αφορά την ανάγνωση του σύγχρονου καπιταλισμού ιμπεριαλισμού απουσιάζουν πλήρως οι διιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί, οι ανταγωνισμοί δηλαδή ανάμεσα σε εχθρικούς ιμπεριαλισμούς, οι ανταγωνισμοί δηλαδή για το μοίρασμα του κόσμου ή αλλιώς οι ανταγωνισμοί που παράγουν παγκόσμιους πολέμους. Οι μόνοι ανταγωνισμοί που ουσιαστικά αναγνωρίζονται είναι οι -αναμφισβήτητοι- υπαρκτοί αλλά σαφώς οριοθετημένης έντασης - ανταγωνισμοί που σοβούν εντός του ευρωατλαντικού ιμπεριαλισμού, ο οποίος θεωρείται και ο μόνος ιμπεριαλισμός που υπάρχει. Τι εξωραϊσμένη εικόνα αλήθειας του σύγχρονου καπιταλισμού -ιμπεριαλισμού! Έναν αιώνα μετά τον Α' Παγκόσμιο Ιμπεριαλιστικό Πόλεμο δεν μπορούν πλέον να γίνουν Παγκόσμιοι Ιμπεριαλιστικοί Πόλεμοι! Ο καπιταλισμός δηλαδή δεν μπορεί πλέον να γεννήσει καταστροφές τέτοιας έκτασης, έχει γίνει δηλαδή πιο ειρηνικός από ότι ήταν; αυτή είναι η λογική συνεπαγωγή μιας τέτοιας θέσης. Και βέβαια αν δεν μπορεί να υπάρξει η πιο ακραία έκφραση της καπιταλιστικής κρίσης, ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος, τότε αυτό σημαίνει ότι και η κρίση που διανύουμε δεν είναι δομική, δεν είναι δηλαδή κρίση που καταδεικνύει το απροκάλυπτο «σάπισμα του καπιταλισμού». Στην ουσία πρόκειται για μια θέση σύγχρονη εκδοχή του καουτσκιτικού «υπεριμπεριαλισμού» ή της μεταγενέστερης «παγκοσμιοποίησης ή των «υπερεθνικών ελίτ», μια θέση που αρνείται την δομική κρίση του καπιταλισμού και τη βασική λενινιστική θέση περί «μιας χούφτας χωρών που πολεμούν μεταξύ τους για το μοίρασμα του κόσμου».

Και σαφώς μια τέτοια θέση δεν παράγει αντίστοιχη θέση μάχης. Υποτιμώντας ουσιαστικά τη βαρύτητα του πολέμου και το βάθος της κρίσης, παρά τον αντινατοϊκό βερμπαλισμό της, τελικά υπονομεύει την αντιιμπεριαλιστική αντινατοϊκή πάλη, αφού πρακτικά την στρατεύει υπό την αιγίδα του ρωσικού καπιταλισμού -δικαιώνοντας τη ρωσική εισβολή και την εθνικιστική επένδυση με την οποία την περιέβαλλε το καθεστώς Πούτιν αρνούμενη την υπόσταση της Ουκρανίας ως έθνους - και του ευρύτερου συνασπισμού στον οποίο αυτός εντάσσεται, και ως εκ τούτου και την ταξική -αντικαπιταλιστική. Είναι προφανές ότι άλλα καθήκοντα -πολύ πιο αναβαθμισμένα- γεννά ένας ιμπεριαλιστικός πόλεμος και το ενδεχόμενο της πυρηνικής σύγκρουσης και της παγκόσμιας ανθρωποφαγής που αυτός συνεπάγεται, από έναν πόλεμο που έχει τον χαρακτήρα μιας ιμπεριαλιστικής επέμβασης. Υπό αυτήν λοιπόν την έννοια είναι μια θέση και μια στρατηγική ήττας, μια θέση που δηλώνει ουσιαστικά υπόκλιση στους δυσμενείς συσχετισμούς ισχύος, μια θέση αποδοχής εντέλει από άλλη οδό του ότι δεν υπάρχει επαναστατική διέξοδος για τους λαούς. Ιδιαίτερα σοβαρό δε είναι επίσης το θόλωμα της αντιφασιστικής και κομμουνιστικής αναφοράς, μέσα από την

επίκληση των «Λαϊκών Δημοκρατιών» του Ντονμπάς ή ακόμα και των σοβιετικών συμβόλων που διατηρεί δημαγωγικά η Ρωσία. Αν η αντιφασιστική αντίσταση απέναντι στις φασιστικές εκκαθαρίσεις ρωσόφωνων πληθυσμών από το καθεστώς του Κιέβου στον Ντονμπάς, έλαβε ειδικά την περίοδο 2014 -2017 σε κάποιες εκφράσεις της γνήσια και ελπιδοφόρα αντιφασιστικά και κομμουνιστικά χαρακτηριστικά, είναι επίσης καθαρό ότι αυτά τσακιστήκαν, πρώτα από όλα, από το ρωσικό κράτος και τις μυστικές υπηρεσίες του. Και σε τελική ανάλυση η προσάρτηση των «Λαϊκών Δημοκρατιών» του Ντονμπάς από τη Ρωσία τον Σεπτέμβριο του 2022, λήγει οποιαδήποτε συζήτηση περί « Λαϊκών Δημοκρατιών», εκτός κι αν δεχτούμε ότι υπάρχουν εντός της Ρωσικής Ομοσπονδίας εστίες σοσιαλιστικής οικοδόμησης.

Η δεύτερη θέση είναι αυτή που συμπυκνώνεται στο «Ούτε με τη Ρωσία - Ούτε με το ΝΑΤΟ». Από άλλη κατεύθυνση με την παραπάνω, καταλήγει τελικά και αυτή να μην παράγει ούτε αντιπολεμική, ούτε αντιιμπεριαλιστική, ούτε αντικαπιταλιστική δυναμική, να είναι δηλαδή πολιτικά στείρα. Η ταξική πάλη δεν εκδηλώνεται -ούτε βέβαια τα συνθήματα της διατυπώνονται- εντός κενού ιστορικού χώρου και χρόνου. Όταν το ένα «Ούτε», δηλαδή το ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ, η ευρωατλαντική οικονομική και στρατιωτική εξάρτηση της χώρας είναι υπαρξιακός όρος για την επιβίωση και την αναπαραγωγή της ελληνικής αστικής εξουσίας -το παράδειγμα του Εμφύλιου είναι χαρακτηριστικό, όπως επίσης και το πρόσφατο των Μνημονίων-, ενώ το άλλο «Ούτε» δεν συγκροτεί παρά ελάχιστο -αν και όχι μηδενικό- εντός της εγχώριας καπιταλιστικής πραγματικότητας, τότε είναι σαφές ότι όταν τίθενται ισοβαρώς, αυτό που καταλήγει είναι να σχετικοποιείται και να υποβαθμίζεται το μείζον «Ούτε», αυτό δηλαδή που έχουμε μπροστά μας στην καθημερινή ταξική πάλη, και έτσι τελικά να αποδυναμώνεται η σύγκρουση με τον ελληνικό καπιταλισμό και το ΝΑΤΟ. Έτσι κι ο αναγκαίος τονισμός του αδικού χαρακτήρα του πολέμου δεν επιτυγχάνεται, ούτε η επίσης αναγκαία υπογράμμιση ότι στην πάλη εναντίον σε ΗΠΑ ΝΑΤΟ ΕΕ δεν διαλέγουμε άλλο ιμπεριαλιστικό ή καπιταλιστικό μπλοκ. Αντίθετα τα παραπάνω εξυπηρετούνται απόλυτα από τον ορισμό του πολέμου ως ιμπεριαλιστικού, από το σύνθημα «Οι ιμπεριαλιστές τη γη ξαναμοιράζουν με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν» και βέβαια από το «Οι λαοί δεν έχουν ανάγκη από προστάτες».

Κλείνω με την τρίτη θέση, η οποία δεν θεωρεί τον πόλεμο ιμπεριαλιστικό, αλλά ιμπεριαλιστική επέμβαση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, γεγονός που, σύμφωνα με τη θέση αυτή, καθίστα τον πόλεμο από πλευράς Ουκρανίας δίκαιο εθνικοαπελευθερωτικό ή ακόμα και αντιιμπεριαλιστικό ή και αντιφασιστικό. Στη βάση αυτή δεν καταδικάζεται η διεθνής οικονομική και στρατιωτική βοήθεια προς την Ουκρανία, αφού θεωρείται συμβολή στη δίκαιη πάλη του ουκρανικού λαού. Πρόκειται για μια καταφανώς αστική φιλονατοϊκή θέση, που ξεχνά το πραξικόπημα του Μαϊντάν -συνεχιστής του οποίου είναι το καθεστώς Ζελένσκι- και τις μαζικές εκκαθαρίσεις ρωσόφωνων πληθυσμών από ναζιστικές ομάδες και τον ουκρανικό στρατό που ακολούθησαν, όσο και τη γενικότερη πολιτική εθνικής και ταξικής καταπίεσης που ασκήθηκε. Που ξεχνά δηλαδή ότι ο πόλεμος δεν ξεκίνησε με τη ρωσική εισβολή τον Φεβρουάριο 2022 αλλά με την εγκαθίδρυση στην Ουκρανία το 2014 ενός ανοιχτά φασιστικού καθεστώτος, ενεργούμενο των πιο επιθετικών μερίδων του ευρωατλαντικού άξονα, απέναντι στο οποίο όπως και τώρα με τη ρωσική εισβολή, το ουκρανικό επαναστατικό κίνημα θα όφειλε να θέσει άμεσα ζήτημα ανατροπής του και εκδίωξης παράλληλα από την Ουκρανία όλων των ιμπεριαλιστών (ΝΑΤΟ-ΕΕ- Ρωσίας) στην κατεύθυνση μιας Ουκρανίας ενιαίας ανεξάρτητης δημοκρατικής προλεταριακής.

Σχετικά με τις πολεμικές μπίζνες του ελληνικού εφοπλιστικού κεφαλαίου

«Το κεφάλαιο το τρομάζει η έλλειψη κέρδους ή το πολύ μικρό κέρδος [...]. Όταν το κεφάλαιο έχει το ανάλογο κέρδος, γίνεται τολμηρό. Με δέκα τα εκατό (10%) κέρδος αισθάνεται τον εαυτό του σίγουρο και μπορεί να το χρησιμοποιήσει κανείς παντού, με 20% γίνεται ζωηρό, με 50% γίνεται θετικά παράτολμο, με 100% τσαλαπατάει όλους τους ανθρώπινους νόμους, με 300% δεν υπάρχει έγκλημα που να μη ριψοκινδυνεύσει να το πράξει!»

Καρλ Μαρξ

Ο πόλεμος δεν βιώνεται με τον ίδιο τρόπο από όλους. Για τους φτωχούς πόλεμος σημαίνει θάνατος και εξαθλίωση. Για τους πλούσιους πόλεμος σημαίνει μπίζνα. Για μια χώρα σαν την Ελλάδα που έχει άμεση εμπλοκή στον πόλεμο (όχι μόνο μέσα από την αποστολή στρατιωτικού υλικού στο καθεστώς Ζελένσκι, αλλά και από τη μετατροπή της χώρας σε μια απέραντη στρατιωτική βάση των ΗΠΑ), ο πόλεμος σημαίνει περαιτέρω ταξική υποτίμηση, κοινωνική ερημοποίηση, ενεργειακή φτώχεια, ακρίβεια, επισφάλεια, εντατικοποίηση της εργασίας, στρατιωτικοποίηση της οικονομίας, όξυνση της καταστολής. Αυτά για τους φτωχούς. Για τους πλούσιους ο πόλεμος είναι μια καλή ευκαιρία να (ξανα)γεμίσουν τα πορτοφόλια τους.

Το ιδιαίτερα προνομιούχο και «κεθελοντικά φορολογούμενο» ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο τα τελευταία χρόνια φάνηκε ιδιαίτερα ευέλικτο μέσα στη δίνη των ενεργειακών ανταγωνισμών. Πριν από δέκα χρόνια το μερίδιό του στον παγκόσμιο στόλο μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου βρισκόταν μόλις στο 3%. Ο πόλεμος και ο αναπροσανατολισμός της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής (με την απόπειρα απεξάρτησης από το ρωσικό φυσικό αέριο και την προσκόλληση στο πανάκριβο αμερικάνικο LNG, με τα ναύλα μεταφοράς μέσω Ατλαντικού να εκτοξεύονται στα 500 χιλιάδες δολάρια την ημέρα) αύξησαν ραγδαία το μερίδιο στο 21%! Ένα παράδειγμα «ευπροσάρμοστου» πλοιοκτήτη είναι ο Γιώργος Προκοπίου, ο «έλληνας εφοπλιστής με τη σωστή μύτη» σύμφωνα με τα Γερμανικά ΜΜΕ, ο οποίος την άνοιξη του 2022 υπέγραψε τη ναύλωση από τη γερμανική κυβέρνηση δύο Πλωτών Μονάδων Αποθήκευσης και Επαναεριοποίησης (FSRU). Σύμφωνα με ανακοίνωση του γερμανικού ενεργειακού κολοσσού Uniper, η εταιρεία του Προκοπίου Dynagas θα συμμετάσχει στα σχέδια ενεργειακής απεξάρτησης της Γερμανίας από το ρωσικό αέριο με δύο υπερσύγχρονα τάνκερ, το Transgas Force και το Transgas Power. Σύμφωνα με τη Handelsblatt τέτοιου είδους τάνκερ

υπάρχουν μόνο 48 στον κόσμο και κοστίζουν 300 εκατομμύρια δολάρια το καθένα. Όπως γράφει η εφημερίδα: «οι Έλληνες πλοιοκτήτες κατάλαβαν πολύ νωρίτερα από τους ανταγωνιστές τους από άλλες χώρες την αυξανόμενη σημασία του LNG στην αγορά φυσικού αερίου. Από τα 640 δεξαμενόπλοια LNG που πλέουν αυτή τη στιγμή στις θάλασσες του κόσμου, τα 135 ανήκουν σε Έλληνες πλοιοκτήτες, με τον Προκοπίου να ελέγχει 17 εξ αυτών». Σύμφωνα με έκθεση της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών: «οι Έλληνες πλοιοκτήτες διαθέτουν τα μεγαλύτερα μερίδια διεθνώς στην αγορά LNG με ποσοστό 22,35%, διαδραματίζοντας, παράλληλα, πρωταγωνιστικό ρόλο και στον κλάδο του LPG, ελέγχοντας το 15,58% του παγκόσμιου στόλου υγραεριοφόρων».

Ο στόλος των ελλήνων εφοπλιστών το 2022 αυξήθηκε κατά 361 πλοία σε σχέση με πέρσι (5.875 έναντι 5514 το 2021, 4.936 το 2018 και 4.746 το 2017). Ενώ ο πληθυσμός της Ελλάδας αντιπροσωπεύει μόνο το 0,15% του παγκόσμιου πληθυσμού, τα ελληνόκτητα πλοία αντιπροσωπεύουν το 1/5 περίπου της παγκόσμιας χωρητικότητας. Σύμφωνα με την εταιρεία αποτίμησης εμπορικών πλοίων VesselsValue από το 2018 έως το 2022, η αξία του ελληνόκτητου στόλου αυξήθηκε κατά 92%, από τα 82,85 δισεκατομμύρια δολάρια στα 158,97 δισεκατομμύρια. Όπως αναφέρει η VesselsValue, παρά την κατάταξη της Ελλάδας μόλις στην 87η θέση παγκοσμίως ως προς τον συνολικό πληθυσμό, το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο έρχεται στην τρίτη θέση ως προς την ιδιοκτησία πλοίων το 2022, ακριβώς πίσω από την Κίνα και την Ιαπωνία. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ναυλομεσιτικού οίκου Clarksons το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο ξόδεψε το 2022 13,5 δισ. δολάρια για αγορές και ναυπηγήσεις πλοίων, ενώ περισσότερα από 5 δισ. δολάρια μπήκαν στις τσέπες τους από πωλήσεις πλοίων.

Σύμφωνα με την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών ο ελληνόκτητος στόλος αντιπροσωπεύει το 59% του στόλου που ελέγχεται από Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι Έλληνες πλοιοκτήτες κατέχουν:

- το 31,78% του παγκόσμιου στόλου πετρελαιοφόρων
- το 25,01% του παγκόσμιου στόλου μεταφοράς χύδην ξηρού φορτίου
- το 22,35% του παγκόσμιου στόλου μεταφοράς Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG)
- το 15,60% του παγκόσμιου στόλου μεταφοράς χημικών & προϊόντων πετρελαίου
- το 13,85% του παγκόσμιου στόλου μεταφοράς Υγροποιημένου Αερίου Πετρελαίου (LPG)

- το 9,33% του παγκόσμιου στόλου μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων

Η αυξημένη παρουσία του ελληνικού εφοπλιστικού κεφαλαίου μόνο τυχαία δεν είναι. Οι έλληνες εφοπλιστές συμμετέχουν ενεργά στις πολεμικές μπίζνες των ΗΠΑ και επιβραβεύονται γι' αυτό. Ας μην ξεχνάμε πως τον Νοέμβριο του 1997 ο τότε πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών, Γιάννης Λύρας, από την Ουάσιγκτον χαρακτήριζε τον ελληνικό εμπορικό στόλο ως το «πέμπτο όπλο του ΝΑΤΟ»! Δήλωνε τότε ο Λύρας πως ο ελληνικός εμπορικός στόλος: «από στρατηγικής απόψεως συνιστά το μεγαλύτερο στόλο στα πλαίσια του ΝΑΤΟ, διαθέσιμο δε σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης», δίνοντας ως παράδειγμα τη βοήθεια που παρείχαν οι έλληνες εφοπλιστές στον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο. Ο τότε υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ, Ρ. Σλέιτερ, επιβεβαίωσε τον Λύρα λέγοντας: «Οι Ηνωμένες Πολιτείες γνωρίζουν ότι μπορούν να βασίζονται στον ελληνικό εμπορικό στόλο σε περιόδους κρίσεως». Και πράγματι, δυο χρόνια αργότερα το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο είχε ενεργό συμμετοχή στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας, μεταφέροντας στρατιώτες και πολεμικό υλικό για λογαριασμό των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ.

Κλείνοντας το κείμενο, αξίζει να αναφέρουμε πως παρά τη μεγέθυνση του ελληνόκτητου στόλου και τον κομβικό του ρόλο στους ενεργειακούς ανταγωνισμούς, η συρρίκνωση του ελληνικού νηολογίου μειώνεται σταθερά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Επιτροπής Ναυτιλιακής Συνεργασίας μόνο το 14% του στόλου των ελλήνων εφοπλιστών είναι νηολογημένα υπό ελληνική σημαία, ενώ το 25% βρίσκεται υπό Λιβεριανή σημαία, το 24% υπό τη σημαία των Νήσων Μάρσαλ, το 16% υπό τη σημαία της Μάλτας κλπ. Γιατί συμβαίνει αυτό; Τον Μάιο του 2021 ο τότε Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών, Πάνος Λασκαρίδης στα πλαίσια ντοκιμαντέρ για την ελληνική ναυτιλία έδωσε μια πειστική εξήγηση: «Η ναυτιλία δεν χρειάζεται την κυβέρνηση, το υπουργείο, την IMO (International Maritime Organisation) και τον πρωθυπουργό. Έχουν κερσμένο τον πρωθυπουργό, γι' αυτούς δεν έχει καμία χρησιμότητα. Γιατί; Επειδή η ναυτιλία δεν έχει καμία σχέση με την Ελλάδα. Δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να κερδίσει ένας πλοιοκτήτης στην Ελλάδα. Δεν υπάρχουν φορτία, δεν υπάρχουν ναυλοσύμφωνα, τίποτα στην Ελλάδα. Μόνο τα γραφεία των πλοιοκτητών είναι στην Ελλάδα. Το 80% των πλοίων τους έχουν ξένη σημαία. Δεν τους νοιάζει η ελληνική σημαία.»

Πολύκαρπος Γ.

Κρυφά και φανερά σε (παρ)ακολουθούνε

Όσο πλησιάζουμε προς την ημερομηνία των εκλογών, τα κομματικά επιτελεία προσπαθούν διακαώς να βρουν την καλύτερη στρατηγική η οποία θα τους δώσει το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό στην κάλπη. Σε αυτήν την προεκλογική περίοδο, ένα από τα κρίσιμότερα ζητήματα που έχουν κάνει σημαία τους τα μεγάλα κόμματα είναι το λεγόμενο σκάνδαλο των υποκλοπών, το οποίο βγήκε στο φως της δημοσιότητας πριν από μερικούς μήνες, όταν αποδείχθηκε η παρακολούθηση του προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ από την ΕΥΠ. Από τότε μέχρι σήμερα, αμέτρητες ώρες έχουν αφιερωθεί σε αυτό το ζήτημα τόσο στα τηλεοπτικά πάνελ όσο και στον τύπο, με την μεν ΝΔ να προσπαθεί να δικαιολογηθεί λέγοντας πως δεν γνώριζε το παραμικρό και την αντιπολίτευση να κατακεραυνώνει την κυβέρνηση με βασικό επιχείρημα ότι δεν είναι δυνατόν να παρακολουθούνται πολιτικοί αντίπαλοι και άλλα πρόσωπα σε θέσεις κλειδιά, όπως αξιωματούχοι του στρατού. Το ζήτημα λίγο-πολύ είναι πλέον γνωστό σε όλους. Αυτό που πρέπει να κρίνουμε είναι εάν το ζήτημα των υποκλοπών αποτελεί πραγματικά ένα σκάνδαλο ή εάν αποτελεί μια πάγια τακτική του κράτους, ανεξαρτήτων του κόμματος που βρίσκεται στην εξουσία.

Για εμάς το ερώτημα που τέθηκε στο τέλος της προηγούμενης παραγράφου είναι στην πραγματικότητα ρητορικό. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα με τη σειρά. Τον Αύγουστο του 2022 αποκαλύφθηκε η παρακολούθηση του Ν.Ανδρουλάκη από την ΕΥΠ. Η πρώτη αντίδραση την αντιπολίτευσης ήταν να στηλιτεύσει την κυβέρνηση λέγοντας ότι είναι αδιανόητο να παρακολουθείται ο αρχηγός του τρίτου κόμματος. Τις αμέσως επόμενες ημέρες, αλλά και όλους τους μήνες που ακολούθησαν, αποκαλύπτονταν διαρκώς νέες παρακολουθήσεις (δημοσιογράφων,

πολιτικών, υπουργών, στρατιωτικών κ.ο.κ.). Το σταθερό επιχείρημα της αντιπολίτευσης παρέμενε ότι το ζήτημα των παρακολουθήσεων αποτελεί σκάνδαλο καθώς είναι η πρώτη φορά στην ιστορία που παρακολουθούνται τόσο πολλά πρόσωπα σε θέσεις κλειδιά. Αντίστοιχα, το σταθερό επιχείρημα της ΝΔ είναι ότι δεν γνωρίζει τίποτα για τις παρακολουθήσεις.

Από όσα έχουν αναφερθεί μέχρι στιγμής μπορούμε να εξάγουμε με ασφάλεια δύο βασικές παρατηρήσεις. Η πρώτη είναι πως κανένας νοήμων άνθρωπος δεν μπορεί να πιστέψει τον ισχυρισμό της κυβέρνησης πως δεν γνωρίζει για τις παρακολουθήσεις, καθώς η ΕΥΠ βρίσκεται υπό τον έλεγχο της εκάστοτε κυβέρνησης, παίρνει εντολές από αυτήν και λογοδοτεί σε αυτήν. Η δεύτερη, όμως, είναι μάλλον κρίσιμότερη καθώς ηγήζει από τη στάση της αντιπολίτευσης και φανερώνει το θέατρο του παραλόγου που έχει στήσει το πολιτικό σκηνικό όλους αυτούς τους μήνες. Όπως βλέπουμε καθημερινά, τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ όσο και το ΠΑΣΟΚ δεν ενοχλούνται γενικά και αόριστα από τις παρακολουθήσεις, αλλά κατηγορούν την κυβέρνηση για το γεγονός ότι παρακολουθεί πολιτικά πρόσωπα και ανθρώπους σε θέσεις-κλειδιά. Τι και αν έχει αποκαλυφθεί με βάση επίσημα στοιχεία ότι οι παρακολουθήσεις ξεπερνάνε τις 30.000; Τι και αν είναι γνωστό σε όλους ότι οι παρακολουθήσεις είναι πάγια τακτική του κράτους και στρέφεται διαχρονικά πρώτα και κύρια κατά των αγωνιστών και των ριζοσπαστικών δυνάμεων, προκειμένου να εξυπηρετήσουν το έργο της καταστολής και να διασφαλίσουν τα συμφέροντα της κυριαρχίας; Όλα αυτά είναι ψιλά γράμματα για τους αστούς, καθώς στην πραγματικότητα με αυτήν την πρακτική δεν διαφωνεί κανένας τους, καθώς είναι μονόδρομος εάν θέλουν να δια-

σφαλίσουν τα συμφέροντά τους και να διατηρήσουν την καταπίεση που ασκούν σε βάρος της κοινωνικής βάσης.

Καθώς λοιπόν όλα τα παραπάνω είναι κάτι παραπάνω από προφανή, μπορούμε εύκολα να καταλήξουμε στο εξής συμπέρασμα, που δεν είναι άλλο από το γεγονός ότι το πραγματικό σκάνδαλο (για τους κυρίαρχους) δεν είναι ότι γίνονται παρακολουθήσεις. Είναι ότι παρακολουθούνται πρόσωπα με κύρος και ότι αυτές οι παρακολουθήσεις διέρρησαν και εκτέθηκαν στο φως της ημέρας. Εμείς, ως κομμάτι της αγωνιζόμενης κοινωνίας και των καταπιεσμένων, γνωρίζουμε από πρώτο χέρι ότι το κράτος χρησιμοποιεί κάθε μέσο για να μας καταστείλει γνωρίζουμε από πρώτο χέρι ότι η ασφάλεια και οι μυστικές υπηρεσίες μας παρακολουθούνε κρυφά και φανερά εδώ και αιώνες· θυμόμαστε να στήνονται σκευωρίες σε βάρος αγωνιστών και να διαρρέουν οι προσωπικές τους συνομιλίες στον τύπο για να εξευτελιστούν σε δημόσια θέα· γνωρίζουμε πως αυτή η πρακτική δεν πρόκειται να αλλάξει όσο υπάρχουν άνθρωποι που αγωνίζονται για να γκρεμίσουν τα προνόμια των ισχυρών. Συνεπώς, δεν θα πρέπει να πέσουμε στην παγίδα να διαλέξουμε την μια ή την άλλη πλευρά σε αυτή τη διαμάχη. Όσο αληθές και αν είναι ότι οι παρακολουθήσεις και τα σκάνδαλα την τελευταία τετραετία έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο και προέρχονται από την πιο αμοραλιστική κυβέρνηση των τελευταίων δεκαετιών, άλλο τόσο αληθές είναι πως θα πρέπει να αντιλαμβανόμαστε την πρακτική αυτή ως συνεχή και να θέσουμε το ζήτημα στα σωστά πλαίσια, από την σκοπιά που μας αφορά ουσιαστικά, αναδεικνύοντας τις πραγματικές της αιτίες και στοχεύσεις.

Ανδρέας Κ.

Ή ΜΙΑ ΖΩΗ ΣΤΑ ΘΕΑΤΡΑ Ή ΜΙΑ ΖΩΗ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Το προεδρικό διάταγμα δεν αποτελεί το πρώτο χτύπημα του κρατικού μηχανισμού απέναντι στον καλλιτεχνικό κλάδο, αλλά αντίθετα έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά επιθέσεων. Λειτουργώντας ως ταφόπλακα επιχειρεί να καταλύσει οποιαδήποτε έννοια συλλογικής διεκδίκησης. Στοχοποιεί και απομονώνει τα εργαζόμενα στον χώρο της τέχνης, συνθλίβοντας τα ελάχιστα αναχώματα ζωτικής σημασίας που είχαμε καταφέρει να ορθώσουμε με τις μέχρι τώρα συλλογικές μας διεκδικήσεις. Υποβαθμίζει τα κεκτημένα εργασιακά μας δικαιώματα και κατά συνέπεια ζημιώνει όχι μόνο την εργασιακή πραγματικότητα αλλά και τις ίδιες μας τις ζωές. Ζωές οι οποίες για να επιβιώσουν στο ήδη υπάρχον ζοφερό σύστημα αναγκάζονται να δουλέψουν χωρίς ασφάλεια, χωρίς καμιά προστασία απέναντι στα αφεντικά και να υπομείνουν ένα εγγενώς κακοποιητικό εργασιακό πλαίσιο.

Κρίνουμε απαραίτητο να περιγράψουμε αρχικά την καθημερινότητα με την οποία έρχονται αντιμέτωπα τα σώματά μας σε θέατρα, χώρους προβών και αίθουσες μαθημάτων. Ή παραφράζοντας την προηγούμενη πρόταση κατά την κανονικοποιημένη αντίληψη στο χώρο, τι σημαίνει να εργάζεσαι ως καλλιτέχνης. Πατί, για να είσαι καλλιτέχνης και εργαζόμενος στη χώρα αυτή θα πρέπει συνήθως να δέχεσαι τις απλήρωτες πρόβες και παραστάσεις και θα πρέπει να έχεις ένα καλό κεφάλαιο να σπουδάσεις και ύστερα να επενδύσεις στα έργα σου εφόσον αυτά θα μιλάνε για την ωραία Ελλάδα. Θα πρέπει να έχεις σπουδάσει με τρόπο που να μη χωράει κανένα παρελθόν, παρόν και μέλλον που δεν σχετίζονται με τη τέχνη σου ενώ θα πρέπει να δέχεσαι το ζόφο και να βρίσκεσαι σε διαρκή άρνηση σε οτιδήποτε άλλο συμβαίνει κοινωνικά. Θα χρειαστεί να κακοποιείς το σώμα και τη ψυχή σου ερμηνεύοντας την ως αναγκαίο κακό, ενώ παράλληλα να πειθαρχείς σε ό,τι ζητηθεί. Θα μπορούσαμε να πούμε με άλλα λόγια πως εξαιρώντας τις ιδιαιτερότητες που διέπουν τα επαγγέλματα μας δεν διαφέρουμε και πολύ από τα υπόλοιπα καταπιεσμένα άτομα του κόσμου αυτού που πληρώνονται πενιχρά, υποτιμώνται και εξαθλιώνονται από το κράτος και τα αφεντικά.

Μέσα λοιπόν στην καθημερινή πίεση που μας ασκείται το υπ.Εσωτερικών μαζί με το υπ. Παιδείας και Οικονομικών καθώς και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας συνυπογράφουν το Προεδρικό Διάταγμα ΠΔ85/2022 το οποίο ορίζει το προσοντολόγιο για προσλήψεις όλων των επαγγελματικών κλάδων στη χώρα. Οι καταστροφικές διατάξεις του ΠΔ για τους κλάδους των καλλιτεχνών ορίζουν πως το σύνολο των αποφοίτων από τις ανώτερες κρατικές και ιδιωτικές καλλιτεχνικές σχολές αντιστοιχούνται με αποφοίτους διετών επαγγελματικών προγραμμάτων κατάρτισης ή αποφοίτους λυκείου, δηλαδή κατατάσσονται στην επαγγελματική βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αυτό σημαίνει πως όλα τα πτυχία των ανώτερων επαγγελματικών σχολών θεάτρου, χορού, κινηματογράφου και μουσικής ισοτιμούνται με απολυτήρια λυκείου, κατατάσσοντας μας στη χαμηλότερη μισθολογική και επαγγελματική βαθμίδα και αναιρώντας με αυτό τον τρόπο τις σπουδές μας. Σε αντίθεση με όσα εξαγγείλει η κυβέρνηση, δηλαδή πως το προσοντολόγιο αναφέρεται στη διαβάθμιση μόνο των δημοσίων φορέων γνωρίζουμε πολύ καλά πως είναι αδύνατο να μην επηρεαστεί και το μισθολογικό καθεστώς στον ιδιωτικό τομέα αφού μας αφήνει εκτεθειμένα στις ορέξεις του κάθε αφεντικού το

οποίο θα σπεύσει να εκμεταλλευτεί την κατάσταση προς όφελος του. Στο πλαίσιο του ήδη καταστροφικού διατάγματος η κυβέρνηση ενέτεινε περισσότερο το πρόβλημα καταθέτοντας μια τροπολογία όπου καταργεί την έννοια των συλλογικών συμβάσεων σε όλους τους φορείς του δημοσίου ορίζοντας πως οι αμοιβές μας θα καθορίζονται αποκλειστικά από υπουργικές αποφάσεις.

Η καλλιτεχνική κοινότητα σε μία τέτοια επίθεση δεν θα μπορούσε να μείνει άπραγη αλλά από την πρώτη κιόλας στιγμή της ανακοίνωσης του ΠΔ συνέταξε αιτήματα που δεν σχετίζονται μόνο με την απόσυρση του ΠΔ αλλά με όλες τις ελλείψεις και τα προβλήματα του κλάδου. Η υπαγωγή όλων των αποφοίτων καλλιτεχνικών σχολών στην βαθμίδα τεχνολογικής εκπαίδευσης καθώς και η άμεση ίδρυση δημόσιας σχολής παραστατικών τεχνών με παράρτημα σε όλη την Ελλάδα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας είναι από τα κύρια. Ακολουθούν η παροχή σίτισης, στέγασης και δωρεάν συγγραμμάτων η παροχή κρατικών υποτροφιών και κρατικών επιδομάτων σε ολόκληρο το σπουδαστικό σώμα των εποπτευόμενων από το ΥΠΠΟΑ σχολών αλλά και η παράλληλη αναβάθμιση των υποδομών και η περαιτέρω στελέχωση τους με διδακτικό προσωπικό, καθώς και η εξασφάλιση ενιαίας δημόσιας καλλιτεχνικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες (κ.α.)

Η διεκδίκηση των παραπάνω αιτημάτων δεν ανατέθηκε απλώς στα συλλογικά όργανα, τα οποία με τη σειρά τους τα μετέφεραν στα αρμόδια υπουργεία και φορείς αλλά λαμβάνει χώρα εδώ και σχεδόν δύο μήνες καθημερινά στο δρόμο μέσω απεργιών, διαδηλώσεων και καταλήψεων. Η αναμέτρηση με το κράτος ξεκίνησε από τα σπουδαστά της Ανώτερης Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου με την κατάληψη της σχολής τους και στην συνέχεια με τη στήριξη των σπουδαστών των υπόλοιπων Ανώτερων Δραματικών Σχολών. Η κατάληψη αυτή πέρα από μέσο πίεσης αποτέλεσε και ζωντανό κέντρο αγώνα, αφού σχεδόν καθημερινά πραγματοποιούνταν ανοιχτές συνελεύσεις σπουδαστών απευθυνόμενες σε όλο το καλλιτεχνικό σώμα, οι οποίες κατάφεραν να συσπειρώσουν τις διεκδικήσεις μας. Στέγασε καλλιτεχνικές δράσεις, αυτοοργανωμένα μαθήματα, ανοιχτές συνελεύσεις σωματείων καταφέροντας έτσι να εντείνει το συλλογικό αίσθημα και να αποτελέσει την πρώτη εστία αγώνα. Παρόμοιες πρωτοβουλίες πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη και στη Πάτρα στελεχωμένες από σπουδαστά του ΚΘΒΕ και του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας αντίστοιχα λίγο αργότερα και της ΚΣΟΤ στην Αθήνα, ενώ ίδιο δρόμο ακολούθησαν και τα σπουδαστά των ιδιωτικών σχολών απέχοντας από τα μαθήματα τους. Μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα πραγματοποιήθηκαν πανκλαδικές απεργίες με πρωτοφανή συμμετοχή των καλλιτεχνών, οι οποίες κατάφεραν να συγκεντρώσουν τεράστιο πλήθος κόσμου στις αντίστοιχες διαδηλώσεις. Αξιοσημείωτη και ενδυναμωτική ήταν η κίνηση των καθηγητών του Εθνικού Θεάτρου που ανακοίνωσαν την πρόθεση παραίτησής τους, δείχνοντας έτσι την έμπρακτη στήριξη τους στον αγώνα των σπουδαστών και εγκαλώντας τους αρμόδιους φορείς στην άμεση τροποποίηση του ΠΔ. Την τελική τους παραίτηση ακολούθησε και το διδακτικό προσωπικό του ΚΘΒΕ και του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, γεγονός που σήμανε την αδρανοποίηση των μοναδικών δημοσίων δραματικών σχολών. Η συνέχεια και η κλιμάκωση των κινητοποιήσεων αυτών

σηματοδοτήθηκε με την κατάληψη των μεγαλύτερων δημοσίων θεατρικών σκηνών (Τσίλλερ, Ρεξ, Βασιλικό Θέατρο, Δημοτικό Θέατρο Απόλλων). Οι καταλήψεις αυτές δεν έχουν διακόψει απλώς τις δραστηριότητες του θεάτρου αλλά αποτελούν ζωντανές εστίες ζύμωσης και συλλογικοποίησης ολόκληρου του καλλιτεχνικού κόσμου, και στις οποίες πραγματοποιούνται καθημερινές συνελεύσεις, εκδίδονται κείμενα και στεγάζονται δράσεις οικονομικής ενίσχυσης των εγχειρημάτων. Η σημασία των καταλήψεων αυτών αυξάνεται όντας στο ιστορικό και εμπορικό κέντρο της πόλης, φέρνοντας κοντά το κίνημα με άλλα κομμάτια της κοινωνίας. Και τέλος δεν είναι μικρής σημασίας η συμβολή μαθητών και φοιτητών όλο αυτό το διάστημα, οι οποίοι καταφέρνουν να διαδώσουν τα αιτήματα σε ένα ευρύτερο πεδίο, κάνοντας τα ίδια καταλήψεις στους δικούς τους χώρους (Α.Σ.Κ.Τ. Θεατρολογία Ναυπλίου, Θεάτρου Θεσσαλονίκης) ορθώνοντας αλληλέγγυο λόγο και καταδεικνύοντας ακόμη περισσότερο τις στοχεύσεις τόσο του ΠΔ όσο και της ακροδεξιάς κυβέρνησης.

Η σύνδεση του αγώνα που διεξάγεται εδώ και 50 μέρες, με τους υπόλοιπους εργατικούς ταξικούς αγώνες είναι για μας προφανής αφού η κρατική επίθεση στους καλλιτέχνες εργαζόμενους δεν είναι ούτε μεμονωμένη ούτε ειδική αλλά ένα ακόμη χτύπημα που οξύνει περαιτέρω τις ταξικές ανισότητες μέσα στην κοινωνία. Έρχεται να συμπληρώσει την ολομέτωπη επίθεση που διεξάγει το κράτος απέναντι σε όσες και όσους έχουν κάθε λόγο να αντιστέκονται και να πολεμάνε ένα σύστημα εκμετάλλευσης. Γι' αυτό και απ' τη μεριά μας η απάντηση δεν θα πρέπει να μένει και να περιορίζεται μόνο σε έναν αιτηματικό αγώνα αλλά οφείλει να είναι συνολική αφού το τέρας που έχουμε να νικήσουμε είναι μεγαλύτερο. Όσο σημαντικοί, απαραίτητοι και ενδυναμωτικοί είναι οι μεμονωμένοι αγώνες παραμένουν ανεπαρκείς. Ανεπαρκείς γιατί δεν έχουν στόχο να μπλοκάρουν ή ακόμη καλύτερα να εξαφανίσουν κάθε τι που εξουσιάζει τις ζωές και τα σώματά μας, κάθε τι που εξευτελίζει την αξιοπρέπεια μας και σκοτώνει την θέληση μας για ζωή και δημιουργία. Η σύνδεση των αγώνων μεταξύ τους αλλά και με την κοινωνία ευρύτερα χρειάζεται να είναι διαρκής στόχος έτσι ώστε ο κόσμος που κουβαλάμε στις καρδιές μας να βρίσκεται συνεχώς περισσότερο έδαφος. Ένας κόσμος δίχως εκμετάλλευση και εξαθλίωση αλλά ισότητα, αλληλεγγύη και ελευθερία.

Υ.Γ. Το κείμενο αυτό συντάχθηκε ενώ ο αγώνας ακόμα βρίσκεται σε εξέλιξη. Συνεπώς δεν μπορούμε να γνωρίζουμε αν τελικά τα αιτήματα θα ικανοποιηθούν αλλά εμείς γνωρίζουμε κατά έναν τρόπο πως έχουμε ήδη κερδίσει. Η συλλογικοποίηση αυτή μας δίδαξε το πως μπορούμε εμείς να ορίζουμε τις ζωές μας και να εξελισσόμαστε μέσα από οριζόντιες διαδικασίες. Καταφέραμε να αρθρώσουμε τη φωνή μας και να συνδιαλλαχθούμε με ένα μεγάλο κοινό που η τέχνη μας δεν είχε καταφέρει μέχρι τώρα, φωνάζοντας ενωμένα "10, 100 χιλιάδες καταλήψεις" και συγκεντρώνοντας κάτω από αυτό το επιμύθιο ολόκληρου του αγώνα. Η εμπειρία αυτή αποτελεί μια τομή στον χρόνο η οποία χάραξε στις συνειδήσεις όλων μας την πίστη πως αγκαλιά με όσα μάθαμε την επόμενη φορά θα νικήσουμε.

Ίον, Νιόβη

ΕΛΣΤΑΤ: Ο οικονομικός στραγγαλισμός της ακρίβειας συνεχίζεται αμείωτος

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που παρουσιάσε εκθές, Τετάρτη 15 Φεβρουαρίου η ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθωρισμός στα τρόφιμα συνεχίζει την ανοδική πορεία του. Από το 13,5% του Σεπτεμβρίου έφτασε στο 14,8% τον Οκτώβριο του 2022, άγγιξε το 15% τον Νοέμβριο για να κορυφωθεί στο 15,5% τον Δεκέμβριο, ενώ τον Ιανουάριο βρέθηκε στο 15,4%, κάτι το οποίο δείχνει ότι συνεχίζεται η μεγάλη ακρίβεια στα «ράφια» των σούπερ μάρκετ.

Πιο συγκεκριμένα στο κλάδο των τροφίμων και σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2022 υπάρχει κατά 25% αύξηση των τιμών σε γαλακτοκομικά και αυγά, κατά 23,1% στα έλαια, κατά 19% στα κρέατα, κατά 18,6% στα δημητριακά και κατά 15,7% στα είδη άμεσης κατανάλωσης νοικοκυριού. Αυξημένες ήταν οι τιμές και

στα λαχανικά κατά 11%. Υψηλότερο κατά 25% το κόστος στα στερεά καύσιμα, ενώ σημειώθηκε πτώση 15,4% στο ηλεκτρικό ρεύμα. Αντίθετα 34,7% μεγαλύτερο είναι το κόστος φυσικού αερίου.

Οι ανατιμήσεις στις μεταφορές φτάνουν το 52,4% στα αεροπλάνα, το 32,9% στα ταξί και το 26,7% στα πλοία, ενώ άνοδος κατά 10,6% υπήρξε στην ομάδα Διαρκή αγαθά-Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες, λόγω αύξησης κυρίως των τιμών σε έπιπλα και διακοσμητικά είδη, οικιακές συσκευές και επισκευές, υαλικά-επιτραπέζια σκεύη και σκεύη οικιακής χρήσης, είδη άμεσης κατανάλωσης νοικοκυριού, οικιακές υπηρεσίες.

Αξίζει να σημειωθεί πως η μείωση του δείκτη πληθωρισμού που θα υπάρξει από τον επόμενο μήνα θα είναι εικονική και θα αφορά την στατιστική αποτύ-

πωσή του και όχι την υλική επιβάρυνση των λαϊκών νοικοκυριών καθώς η βάση υπολογισμού θα είναι ο Φεβρουάριος του 2022, όπου είχε ήδη παρουσιαστεί μεγάλη αύξηση, ενώ θεσμικοί φορείς και οικονομολόγοι αδυνατούν να ορίσουν κάποιο σαφές χρονοδιάγραμμα υποχώρησης των τιμών σε είδη πρώτης ανάγκης.

Με τους μισθούς κολλημένους και τις ήδη ανακινωμένες αυξήσεις να υπολείπονται κατά πολύ του ύψους του κόστους ζωής, η λεηλασία στα εργατικά και λαϊκά εισοδήματα θα συνεχιστεί, μαζί με την εξάπλωση της φτώχειας, τα κουτσουρεμένα επιδόματα και τις έκτακτες επιταγές εξαθλίωσης.

Δημήτρης Δ.

Αναρχικοί και Νεοαναρχικοί: Οριζοντιότητα και Αυτόνομοι Χώροι

του Matt Crossin, περιλαμβάνεται στη σειρά άρθρων «Κριτικές σημειώσεις για τις εξελίξεις στο αναρχικό κίνημα» που δημοσιεύτηκαν στο <https://www.redblacknotes.com/>

Δεν είναι ασυνήθιστο, ιδιαίτερα στη Βόρεια Αμερική, ο αναρχισμός να ορίζεται ως μια ιδεολογία που βασίζεται στην «άμεση δημοκρατία», τη λήψη αποφάσεων με συναίνεση και τη διατήρηση «οριζόντιων» (δηλ. «μη ιεραρχικών») κοινωνικών σχέσεων, ιδιαίτερα σε αυτόνομες ζώνες ή δημόσιους χώρους.

Αυτή η προσέγγιση του αναρχισμού είναι ασυνήθιστη καθώς τοποθετεί στο επίκεντρο του ορισμού του την προσκόλληση σε πολύ συγκεκριμένες μορφές διαδικασίας και διαπροσωπικής συμπεριφοράς ενώ υποβαθμίζει τους πολιτικούς σκοπούς που ένα «οριζόντιο» κίνημα θα πρέπει να προσπαθεί να εδραιώσει. Από αυτή την οπτική γωνία, η ανακατάληψη του δημόσιου χώρου ως ευκαιρία για τη διεξαγωγή μη ιεραρχικών ανοιχτών συνελεύσεων, όπου μπορούμε να βγάσουμε αποφάσεις με συναίνεση, είναι, από μόνη της, «αναρχική» – ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα τέτοιων διαδικασιών.

Αυτό έχει ελάχιστη σχέση με την κλασική, μαζική-αναρχική παράδοση και την πολιτική του επαναστατικού σοσιαλισμού. Είναι, αντίθετα, μια προσέγγιση που περιγράφεται καλύτερα ως εμπίπτουσα στη σημαία του «νεοαναρχισμού» (ή του «μικρού αναρχισμού»). Ο νεοαναρχισμός είναι μια σύγχρονη αντίληψη του αναρχισμού που ενισχύεται σε μεγάλο βαθμό από τα φεμινιστικά και πασιφιστικά κινήματα της δεκαετίας του '70, το οικολογικό κίνημα της δεκαετίας του '80, το κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης της δεκαετίας του '90 και την εξέγερση της Αργεντινής του 2001 η οποία επινόησε τον όρο horizontalidad («οριζοντιότητα») για να περιγράψει την απόρριψη από το κίνημα της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, τη χρήση γενικών συνελεύσεων για τον συντονισμό, τη δράση και τη μετατροπή εγκαταλελειμμένων ή χρεοκοπημένων εργοστασίων σε συνεταιριστικές επιχειρήσεις.

Πάρτε, για παράδειγμα, την επιμονή των νεοαναρχικών στη χρήση της συναινετικής λήψης αποφάσεων. Αν και η συναίνεση (ή «ομοφωνία», όπως ονομαζόταν χαρακτηριστικά) ήταν μερικές φορές χαρακτηριστικό γνώρισμα των αναρχικών πολιτικών οργανώσεων και συχνά θεωρούνταν ως ένας ιδανικός τρόπος για να λειτουργήσει κανείς στο πλαίσιο μιας συντροφικής συνέλευσης, ποτέ δεν ήταν θεμελιώδες συστατικό του αναρχικού κινήματος. Οι αναρχικοί έχουν γενικά συμφωνήσει ότι η κατάλληλη μορφή λήψης αποφάσεων εξαρτάται από τις σχετικές περιστάσεις, και συχνά υποστηρίζουν παραλλαγές της πλειοψηφικής ψηφοφορίας, ιδιαίτερα σε μαζικές οργανώσεις που βασίζονται σε διαφορετικά κοινά σημεία εκτός από τη στενή ιδεολογική συγγένεια, όπως τα συνδικάτα. Το επίκεντρο για τους αναρχικούς δεν ήταν γενικά ο τρόπος λήψης αποφάσεων, αλλά οι αρχές του ελεύθερου συνεταιρίζεσθαι και η αλληλεγγύη. Επιπλέον, αν και οι αναρχικοί ανέκαθεν τόνιζαν το δικαίωμα της μειοψηφίας να είναι απαλλαγμένη από τον καταναγκασμό της πλειοψηφίας, είναι ακόμη πιο σημαντικό η μεγάλη πλειοψηφία να είναι απαλλαγμένη από την επιβολή και τις δολιοφθορές της μειοψηφίας. Όπως έγραψε ο Malatesta στο φυλλάδιό του *Between Peasants: A Dialogue on Anarchy*: «γίνονται όλα για να επιτευχθεί ομοφωνία, και όταν αυτό είναι αδύνατο, κάποιος θα ψήφισε και θα έκανε ό, τι ήθελε η πλειοψηφία ή αλλιώς θα έδινε την απόφαση στα χέρια ενός τρίτου που θα ενεργούσε ως διαιτητής, σεβόμενος το απαραβίαστο των αρχών της ισότητας και της δικαιοσύνης στην οποία βασίζεται η κοινωνία».

Απαντώντας στην ανησυχία για δολιοφθορές της

μειοψηφίας, συνεχίζει δηλώνοντας ότι μια τέτοια κατάσταση θα ήταν «αναγκαίο να αναλάβουμε αναγκαστικά μέτρα, γιατί αν είναι άδικο ότι η πλειοψηφία καταπιέζει τη μειοψηφία, δεν είναι πια δίκαιο να συμβεί

το αντίθετο. Και όπως η μειοψηφία έχει το δικαίωμα της εξέγερσης, έτσι και η πλειοψηφία έχει το δικαίωμα της υπεράσπισης ή -αν δεν σε προσβάλλει η λέξη-, της καταστολής».

Όσο για τις «αυτόνομες ζώνες» και την τακτική της ανακατάληψης δημόσιων χώρων (όπως φαίνεται και στο κίνημα Occupy στις ΗΠΑ) – εδώ δεν έχουμε καμία σχέση με τον αναρχισμό ως επαναστατική παράδοση και αποτελεί ένα παράδειγμα τακτικής που έχει επανειλημμένα δείξει την αδυναμία του να πραγματοποιήσει σημαντικές μεταρρυθμίσεις, πόσο μάλλον να φέρει επανάσταση στην παραγωγή και να καταστρέψει το Κράτος.

Τα θεμελιώδη αδιέξοδα και οι περιορισμοί που προκύπτουν από την «κατάληψη δημόσιων χώρων» ή την «αυτόνομη ζώνη» και οι ήττες που ακολούθησαν από αυτούς τους περιορισμούς, οδήγησαν ορισμένους πρώην υποστηρικτές της στρατηγικής αυτής να κάνουν μια αξιολογική μετάβαση από τον νεοαναρχισμό στον κοινοβουλευτισμό. Αν και ανεξήγητη σε ορισμένους εξωτερικούς παρατηρητές, η μετάβαση γίνεται εύκολα κατανοητή όταν θεωρήσουμε την ιδιόμορφη αντίληψη του νεοαναρχισμού για «άμεση δημοκρατία» ή «οριζόντια οργανωμένους χώρους», ως καθοριστικό χαρακτηριστικό του αναρχισμού χωρίς να τον αντιλαμβανόμαστε ως τη θεωρία της ελευθεριακής επανάστασης κατά του κράτους και του κεφαλαίου.

Αν δεχθούμε την ιδέα του αναρχισμού όπως προτείνεται από τους νεοαναρχικούς, δεν υπάρχει θεμελιώδης αντίφαση μεταξύ του αναρχισμού και της ανάμειξης στην κοινοβουλευτική πολιτική. Εάν το πολιτικό κόμμα είναι αμεσοδημοκρατικό, αποτελείται από κοινωνικά κινήματα και είναι προσηλωμένο σε οριζόντιες διαπροσωπικές σχέσεις, τι διαφορά έχει εάν η απόφαση που λαμβάνεται (ιδανικά με συναίνεση) είναι η εκστρατεία υπέρ των πολιτικών υποψηφίων ή ακόμη και η διοίκηση του κράτους;

Το έχουμε δει αυτό με τα λεγόμενα «Κινήματα των Πλατειών» στην Ευρώπη. Ακτιβιστές που συμμετείχαν στο κίνημα 15M (ή «Αγανακτισμένοι») στην Ισπανία εγκατέλειψαν την απαξίωση όλων των πολιτικών (σ.τ.μ. κομμάτων) («Que nos representan!» – «Δεν μας εκπροσωπούν!») με το σχηματισμό των Rodemos και διάφορων άλλων «λαϊκίστικων» κομμάτων.

Παρόμοια τροχιά ακολούθησε και ο ανθρωπολόγος David Graeber προς το τέλος της ζωής του. Ο Γκρέ-

μπερ – επιφανής φιγούρα του Occupy Wall Street και, πριν από αυτό, συμμετέχων στο κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης – δεν είδε προφανώς καμία αντίφαση μεταξύ του δηλωθέντος (νεο)αναρχισμού του και των προσπαθειών του να ενταχθεί στο Βρετανικό Εργατικό Κόμμα για να υποστηρίξει τον Τζέρεμι Κόρμπιν. Συγκεκριμένα, ο Graeber ήταν ενθουσιασμένος με την οργάνωση Momentum που συνδέεται με τους Εργατικούς. Αποτέλεσμα της εκστρατείας για την επικράτηση του Κόρμπιν, ήταν η συγκρότηση μιας μοναδικής προσπάθειας συγχώνευσης ενός ριζοσπαστικού κοινωνικού κινήματος με ένα παραδοσιακό κοινοβουλευτικό κόμμα.

Πιο πρόσφατα γίναμε μάρτυρες του παραλογισμού ενός αυτοαποκαλούμενου «ελευθεριακού σοσιαλιστή», του Γκάμπριελ Μπόρις (ο οποίος διαφημίζει τη συσχέτισή του με το ριζοσπαστικό φοιτητικό κίνημα της Χιλής), ο οποίος ανέβηκε στην προεδρία μετά από μια μαχητική λαϊκή εξέγερση.

Η ζημιά που προκλήθηκε από αυτές τις υποτιθέμενες «μοναδικές» προσπάθειες να μεταφραστεί η «οριζοντιότητα» του νεοαναρχισμού σε κομματική μορφή –η οποία, στην πραγματικότητα, ελάχιστα διαφέρει από την ιστορική προσέγγιση που προσφέρουν οι μαρξιστές ως εναλλακτική στον αναρχισμό– έχει περιγραφεί καλά αλλού, και δεν χρειάζεται να αναλύσουμε τις λεπτομέρειες εδώ. Αρκεί να πούμε ότι σε κάθε περίπτωση υπήρχε γραφειοκρατία, προσαρμογή στις ανάγκες διαχείρισης του καπιταλιστικού κράτους (ή ακόμα και απλής προσπάθεια για τη διαχείρισή του) και μηδενική ανδυνάμωση των εργαζομένων ενάντια στα αφεντικά.

Η πραγματικότητα είναι ότι δεν υπάρχει τρόπος να «προεικονίσουμε» πλήρως την αναρχία και τον κομμουνισμό μέσα από «άμεσοδημοκρατικούς» χώρους «αυτονομίας». Ο αναρχισμός απαιτεί συγκεκριμένο αναρχικό κίνημα και αναρχική πρακτική. Αν και πρέπει οπωσδήποτε να οργανωθούμε από κάτω προς τα πάνω, με μια συνεπή φεντεραλιστική δομή, δεν μπορούμε απλώς να υλοποιήσουμε το ιδανικό μας «ζώντας αναρχικά» ή σχετιζόμενοι ο ένας με τον άλλον όσο το δυνατόν πιο «οριζόντια». Ομοίως, το περιεχόμενο του αναρχισμού δεν μπορεί να περιοριστεί στη δομή του κινήματός μας – το περιεχόμενο της επαναστατικής ταξικής πάλης του πρέπει να διατηρηθεί. Για να αναφέρω τον Luigi Fabbri:

«Αν ο αναρχισμός ήταν απλώς μια ατομική ηθική, που έπρεπε να καλλιεργηθεί μέσα στον εαυτό του, και ταυτόχρονα να προσαρμοστεί στην υλική ζωή σε πράξεις και κινήματα αντίθετα με αυτόν, θα μπορούσαμε να ονομαζόμαστε αναρχικοί και να ανήκουμε στα πιο διαφορετικά κόμματα; και τόσο πολλοί θα μπορούσαν να ονομαστούν αναρχικοί που, αν και είναι πνευματικά και διανοητικά χειραφετημένοι, είναι και παραμένουν, πρακτικά, εχθροί μας. Αλλά ο αναρχισμός είναι κάτι άλλο... προλεταριακός και επαναστατικός, ενεργή συμμετοχή στο κίνημα για την ανθρώπινη χειραφέτηση, με αρχές και στόχους που είναι ισότιμοι και ελευθεριακοί ταυτόχρονα. Το πιο σημαντικό μέρος του προγράμματός του δεν συνίσταται αποκλειστικά στην ουτοπία, που θέλουμε να γίνει πραγματικότητα, μιας κοινωνίας χωρίς αφεντικά και χωρίς κυβερνήσεις, αλλά κυρίως στην ελευθεριακή αντίληψη της επανάστασης, της επανάστασης ενάντια στο κράτος και όχι διαμέσου του κράτους».

Μετάφραση: Δήμος Π.